

Jaardocument 2018

Inhoud

Voorwoord	3	
Bestuursverslag	4	
1	Waar het CIZ voor staat	5
1.1	Juist én snel, met tevreden cliënt	5
1.2	Toegankelijk en goed bereikbaar	8
1.3	Stakeholders	9
1.4	CIZ Manier van werken	10
2	Het CIZ in cijfers	11
2.1	Indicatiestelling Wlz en Wet Bopz	11
2.2	Overige taken en activiteiten	12
2.3	Onderzoek en data	14
2.4	Klachten, bezwaar en beroep	15
2.5	Fraudebestrijding	16
3	Verantwoording	17
3.1	Governance	17
3.2	Vervallen rechtspersoonlijkheid	18
3.3	Bestuur	18
3.4	Raad van Advies en Audit Advies Commissie	19
4	Mededeling over bedrijfsvoering	20
5	Financiën	22
6	Organisatie	23
7	Toekomst	25
Jaarrekening	27	
1	Balans per 31 december 2018 (na resultaatbestemming)	29
2	Staat van baten en lasten over 2018	30
2.1	Resultaatbestemming	30
3	Kasstroomoverzicht over 2018	31
3.1	Samenstelling geldmiddelen	31
4	Toelichting behorende tot de jaarrekening 2018	32
4.1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	32
4.2	Toelichting op de balans per 31 december 2018	39
4.3	Toelichting op de staat van baten en lasten over 2018	46
	Financiële instrumenten	51
	Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum	51
	Bezoldiging topfunctionarissen	52
4.4	Overzicht nevenfuncties Bestuurder	54
Overige gegevens	55	
1	Bepalingen inzake resultaatbestemming en -verwerking	56
2	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	57

Voorwoord

Samen met het managementteam, kijken we terug op een succesvol 2018. Er is door alle CIZ collega's hard gewerkt en dat heeft mooie resultaten opgeleverd! In vogelvlucht lichten we er een paar toe.

De kernactiviteiten van het CIZ richten zich op de indicatiestelling in het kader van de Wlz, Bopz en Buk. De prestaties worden daarbij op zowel team, regio als landelijk niveau gemonitord, via drie met elkaar samenhangende lijnen. Bij *kwantiteit* monitoren we de doorlooptijd van aanvraag tot besluit. Het jaar 2018 begonnen we met een achterstand ten opzichte van de norm van minimaal 95% binnen de wettelijke termijn. Niet lang nadat de Kamer was geïnformeerd over deze situatie, kon de minister aangeven dat de getroffen maatregelen het gewenste effect hadden. De doorlooptijd was eind maart teruggebracht tot het gewenste niveau en de rest van het jaar op niveau gebleven. Zo is er snel duidelijkheid over de indicatieaanvraag.

Om de *kwaliteit*, ofwel 'juist besluit', van de indicatiestelling verder te borgen is in 2018 vanuit het programma kwaliteit verder gebouwd aan het realiseren van een samenhangend kwaliteitssysteem. Het CIZ heeft als ambitie de norm van minimaal 95% juist besluit op de indicatieaanvragen. In 2018 is dit nog niet bereikt. Wel heeft het kwaliteitssysteem reeds een positief effect gehad op de resultaten, hetgeen verder geborgd wordt in 2019.

De *klanttevredenheid* wordt boven de norm van 7,5 gewaardeerd. Eind 2018 kwam deze zelfs op een 8. Een van de opmerkingen die door een respondent gegeven is: *'Wij hebben het proces als zeer goed en supersnel ervaren. De indicatiesteller ziet ons echt als mensen, geen nummer. Ga zo door!'* Voor het CIZ staat de cliënt centraal. De cliënt moet zich gezien, gehoord en geholpen voelen. Wij zijn dan ook blij met de uitkomst van het klanttevredenheidsonderzoek, maar zoeken tegelijkertijd altijd naar verbetermogelijkheden.

Innovatie in het primair proces heeft plaatsgevonden in de vorm van een pilot Future state. Gekeken is naar de mogelijkheid om het proces van aanvraag tot besluit in te korten tot 7 werkdagen, voor een bepaald soort aanvragen. In een pilot is dit versnelde proces in praktijk gebracht en geëvalueerd. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een uitvoeringstoets 'CIZ Versnelt', waarin voorgesteld wordt om dit versnelde proces, met ingang van 2019 gefaseerd uit te rollen. VWS heeft hierop akkoord gegeven.

Op het gebied van bedrijfsvoering kan vermeld worden dat wederom de norm van minimaal 99% rechtmatige inkoop is behaald. Verder heeft er in 2018 een normtijdenonderzoek plaatsgevonden, dat als basis kon dienen voor de begroting van het primair proces.

De voorbereidingen voor de overgang naar de Wnra voor de CIZ medewerkers, met ingang van 2020, is in gang gezet. Het vervallen van de rechtspersoonlijkheid van het CIZ en rechtspositie voor de medewerkers met ingang van 2019 is, door het aannemen van een wetwijziging, uitgesteld tot het moment van ingang van de Wnra. Hiermee wordt voorkomen dat in korte tijd twee keer een overgang gerealiseerd moet worden. Hierdoor was het noodzakelijk de CAO die tot 1-1-2019 liep te verlengen. We zijn erg blij dat dat voor het begin van 2019 gelukt in constructief overleg met de bonden.

In 2018 zijn een aantal wijzigingen in de governance doorgevoerd, mede ingegeven door een aantal veranderende dossiers waar het CIZ voor gesteld staat en ontwikkelingen in de omgeving. Ook heeft een evaluatie van de governance plaatsgevonden, conform afspraak met VWS. De conclusie van de evaluatie is: *'Handhaaf het huidige diabolo governance model van het CIZ als best practice van de governance van zbo-organisaties en optimaliseer het waar mogelijk.'*

Vanaf 2018 is in gezamenlijkheid met VWS gekeken naar de toekomstige ontwikkelingen in het zorgstelsel, die het CIZ raken. Dit heeft geresulteerd in uitvoeringstoetsen voor zowel de invoering van de Wzd, de overheveling van de GGZ, als de doorvoering van CIZ Versnelt. Het CIZ kan nu tijdig met de voorbereidingen beginnen die noodzakelijk zijn om de nieuwe opdrachten goed uit te kunnen voeren.

Al met al kan geconcludeerd worden dat, dankzij de enorme inzet van alle CIZ medewerkers, in 2018 een goede basis is gelegd om als organisatie de uitdagingen in de nabije toekomst op te kunnen pakken!

Hans Ouwehand, Bestuurder

Christa Klijn, Chief operating officer

Bestuursverslag

1 Waar het CIZ voor staat

Met aandacht voor de mens en volgens de regels. Dát is waar het CIZ voor staat. Want de regels zijn gelijk, maar iedereen is anders. Dit hoofdstuk laat in hoofdlijnen zien hoe het CIZ hier in de dagelijkse praktijk gestalte aan geeft, op punten als doorlooptijd en kwaliteit van indicatiebesluiten, klantbediening, toegankelijkheid en bereikbaarheid, en relaties met stakeholders.

Cliënten moeten zo snel mogelijk een juiste indicatie krijgen. Op een manier die aansluit bij hun persoonlijke belevingswereld, waarbij zij zich gezien, gehoord en geholpen voelen. Zodat zij met de zorgaanbieder en het zorgkantoor de zorg kunnen regelen die zij nodig hebben.

Het CIZ is een uitvoeringsorganisatie van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Het CIZ levert zelf geen zorg, maar is verantwoordelijk voor de afhandeling van aanvragen voor zorg vanuit de *Wet langdurige zorg* (Wlz), en voor besluiten op basis van de *Wet bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen* (Wet Bopz). Daarnaast indiceert het CIZ voor twee *subsidie regelingen* onder de Wlz. En heeft het een adviestaak in het kader van het *Besluit uitvoering kinderbijslag* (Buk), met als opdrachtgever het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW).

1.1 Juist én snel, met tevreden cliënt

Vanuit de cliënt gedacht zijn de drie belangrijkste prestatiegebieden voor het CIZ vastgesteld: *kwantiteit*, *kwaliteit*, en *klantbediening*. Ook in 2018 zijn deze drie K's gehandhaafd.

Het streven bij de indicatiestelling is dat cliënten in minimaal 95% van de gevallen een besluit ontvangen binnen de wettelijke termijn (kwantiteit). Voor een reguliere Wlz-aanvraag is deze termijn zes weken en voor een Bopz-aanvraag acht weken. Bij spoed geldt 'binnen twee weken', bij aanvragen uit het ziekenhuis hanteert het CIZ een termijn van 48 uur. Tevens is het voor cliënten cruciaal dat zij een juiste zorgindicatie krijgen, die past bij de persoonlijke situatie. Zij mogen van het CIZ verwachten dat een indicatiebesluit *juist* is (kwaliteit). De norm die het CIZ hiervoor heeft gesteld is dat het indicatiebesluit in minimaal 95% van de gevallen juist is. Cliënten en hun mantelzorgers of vertegenwoordigers moeten zich door het CIZ *gezien, gehoord en geholpen* voelen (klantbediening). Dit wordt gemeten in de mate van klanttevredenheid, met als norm een waardering van minimaal 7,5.

De kritische prestatie indicatoren (KPI's) die aan de drie K's gekoppeld zijn, worden maandelijks besproken in de 'bestuurstafel', een overleg-gremium met de bestuurder, chief operating officer (COO), manager ¹ FINAC, strategisch adviseur en bestuurssecretaris. In het wekelijkse overleg met COO en regiomanagers worden relevante KPI's, doelen en knelpunten besproken, bijgestuurd en opgelost volgens de lean methode in de *Obeya*. De cliënt staat hierbij altijd centraal. Ook de teams bespreken de KPI's, in de *dagstart* of in het teamoverleg.

De voortgang van de KPI's wordt ieder kwartaal gerapporteerd aan het ministerie van VWS, in de integrale kwartaalrapportage, als onderdeel van de planning & control cyclus.

'Dat wat aandacht krijgt, groeit.' Dit gold voor de kwantiteit speciaal in het eerste kwartaal. In de rest van 2018 lag de focus op het borgen van de resultaten hiervan, en op de overige twee K's. De inspanningen die hiervoor gedaan worden, worden in de volgende paragrafen toegelicht.

1 facilitair - inkoop - administratie - control

1.1.1 Kwantiteit

Cliënten mogen van het CIZ verwachten dat zij een besluit zo snel mogelijk ontvangen. De belangrijkste KPI voor de doorlooptijd, ofwel voor kwantiteit, is het percentage aanvragen dat is afgehandeld binnen de wettelijke termijnen. Het CIZ hanteert de norm dat er voor minimaal 95% van de aanvragen binnen deze termijn een indicatiebesluit moet zijn.

Over geheel 2018 heeft het CIZ aan de norm van tijdige afhandeling van aanvragen voldaan. In het eerste kwartaal was sprake van oplopende doorlooptijden en heeft het CIZ extra maatregelen moeten treffen om alle aanvragen tijdig te kunnen afhandelen. Hierbij is onder andere de personele capaciteit uitgebreid. In de loop van het tweede kwartaal zijn de doorlooptijden verder teruggebracht en de prestaties gestabiliseerd naar een niveau van 99% tijdige afhandeling eind 2018.

Resultaten

Dit waren de gemiddelde doorlooptijden per kwartaal in 2018, als percentage van besluiten dat binnen de wettelijke termijn is afgehandeld:

kwartaal 1:	88%
kwartaal 2:	94%
kwartaal 3:	99%
kwartaal 4:	99%

Het door het CIZ over het gehele jaar behaalde gemiddelde was: 95%.

Capaciteit, voorspelling, lean

Eind maart 2018 haalde het CIZ de norm van 95%, die de rest van het jaar nog verder is verbeterd. Dit is bereikt door een combinatie van drie initiatieven: inzet van extra capaciteit, betere sturing door middel van een voorspellingsmodel, en procesverbetering ten behoeve van de cliënt volgens lean.

De extra capaciteit is voor een deel gerealiseerd door instroom van tijdelijke medewerkers. Het CIZ heeft een model ontwikkeld voor aanvraagforecasting en capaciteitsplanning, dat vanaf de tweede helft van 2018 door alle regio's wordt gebruikt. Het model geeft de teams meer grip op de verwachte aanvraagstroom, capaciteit en productie, waardoor beter kan worden geanticipeerd. Verder zijn teams in 2018 gestart met lean trainingen, aan de hand waarvan processen gemonitord en verbeterd kunnen worden. Belangrijk hierbij is de invoering van de dagstart bij alle teams. Hierin wordt op dagbasis de actuele stand van zaken rond de aanvraagstroom en beschikbare capaciteit besproken.

1.1.2 Kwaliteit

De norm voor kwaliteit van Wlz-indicaties is dat een cliënt in minimaal 95% van de gevallen van het CIZ een juist besluit krijgt. Een *juist besluit* is een besluit waarbij op basis van zorgvuldig onderzoek terecht is vastgesteld of er wel of geen toegang tot de Wlz is, en (zo ja) waarbij het best passende zorgprofiel is gekozen. Dit wordt uitgedrukt in een percentage juist besluit. Dit betekent overigens niet per se dat de zorg die een cliënt op grond van een niet-juist besluit krijgt, 'niet juist' is.

Resultaten

De uitkomsten over 2018 zijn:

kwartaal 1:	91% juist besluit
kwartaal 2:	93% juist besluit
kwartaal 3:	91% juist besluit
kwartaal 4:	92% juist besluit

In 2018 is hard gewerkt aan verdere implementatie van het kwaliteitssysteem. Het percentage juist besluit voor de Wlz bleef in heel 2018 boven 90%, maar de ambitie van 95% is niet gehaald. Besluiten kunnen als 'niet juist' uit de toetsing komen als ze zijn gebaseerd op een onderzoek dat nog niet klaar is. Het besluit had nog niet genomen mogen worden. Als alsnog een compleet onderzoek wordt gedaan, kan de uitkomst zijn dat de oorspronkelijke indicatie op zichzelf terecht was.

Programma Kwaliteit

Voor het opzetten van het kwaliteitssysteem zijn de jaren 2017, 2018 en 2019 uitgetrokken. Het oorspronkelijke programmaplan bleek behoorlijk ambitieus, niet alleen door de planning en reikwijdte van het programma zelf, maar ook in de combinatie met de overige activiteiten binnen het reguliere proces. Daarom is gekozen voor een scopeverandering, waarbij de focus is gelegd op eerst de 'basis' van het systeem. Pas als die eenmaal goed gelegd is, volgt eventuele doorontwikkeling ('next level'). Dit is besproken met VWS.

Om op de norm voor kwaliteit te kunnen komen, lag in 2018 eerst de focus op het verder ontwikkelen en implementeren van het samenhangende en lerende *kwaliteitssysteem*. Maar structurele kwaliteitsverbetering kost tijd, en dit proces gaat ook in 2019 voort. Bijvoorbeeld de al ingezette professionaliseringslag van de review (vier-ogen principe) moet de indicatiestelling verder verbeteren, opdat het percentage juist besluit doorstijgt naar het ambitieniveau van 95%.

Wlz in kwaliteitssysteem

Voor de Wlz zijn in het kwaliteitssysteem twee feedbackbronnen (bronnen van terugkoppeling) opgenomen: *review* en *toetsing*, beide op basis van het referentiekader *definitie juist besluit Wlz*. De review vindt plaats voordat een indicatiebesluit genomen wordt, toetsing is altijd achteraf.

Medio 2018 is de opzet van de regionale toetsing geëvalueerd. Daaruit bleek dat een andere balans in review en toetsing wenselijk én haalbaar was. In de tweede helft van het jaar is daarom een professionalisering van de review in gang gezet. In iedere regio is een groep reviewers samengesteld, die met extra ondersteuning vanuit de programmastaf de werking van de review gaan versterken. Daarnaast is de landelijke toetsing structureel ingericht. Alle toetsers komen maandelijks bij elkaar om samen te werken en samen te leren.

Alle informatie uit de review en de toetsing landt in een dashboard. Terugkoppeling vindt plaats op landelijk, regionaal, team- en persoonsniveau. Maandelijks komen vertegenwoordigers uit het hele land bij elkaar in de *leerkring Wlz*, waar bevindingen van de analyses worden besproken en vergeleken. Ook de medisch adviseurs hebben met elkaar een referentiekader opgesteld ('goed medisch advies') als basis voor hun eigen review.

Bopz in kwaliteitssysteem

Ook voor de Wet Bopz is het kwaliteitssysteem verder ontwikkeld. In het proces is een feedbackbron ingebouwd waarbij onderzoeker en medisch adviseur samenwerken volgens het vier-ogen principe. In het najaar waren er startbijeenkomsten voor alle onderzoekers en medisch adviseurs waarin de vernieuwde werkwijze met elkaar is doorleefd. Hiermee is een goede basis gelegd voor doorontwikkeling naar de nieuwe *Wet zorg en dwang (Wzd)*, die per 1 januari 2020 de Wet Bopz gaat vervangen. De werkgroep Bopz ging eind 2018 over in een *leerkring Bopz*, die de verdere implementatie monitort, vervolgvacaties organiseert, en de analyse van de geregistreerde Bopz data zal oppakken voor continu leren en verbeteren.

Bezwaar in kwaliteitssysteem

Behalve voor de primaire besluiten Wlz is in 2018 het kwaliteitssysteem aangevuld voor Bezwaar, waarvoor een bijbehorende review is ontwikkeld. Die laatste is in gebruik genomen door de juridisch medewerkers. Ook is een begin gemaakt met toetsing van bezwaardossiers. Vanuit Bezwaar is aansluiting met, en wordt input geleverd voor, de *leerkring Kwaliteit*.

1.1.3 Klantbediening

Clënten van het CIZ moeten zich gezien, gehoord en geholpen voelen. Ze verwachten van het CIZ duidelijkheid en een juist besluit, passend bij hun persoonlijke situatie, op een manier die aansluit bij hun persoonlijke belevingswereld. Om de KPI voor klantbediening meetbaar te maken, doet een onafhankelijk bureau doorlopend onderzoek waarbij de scope van de meetsystematiek, aan de hand van vragenlijsten, primair is gericht op sturing en verbetering van de klantbediening. Jaarlijks wordt een klanttevredenheidsrapport opgesteld. De teams hebben zelf inzicht in de resultaten, kunnen hierdoor gericht verbeteren en ook volgen of verbeteringen het gewenste effect hebben.

Resultaten

De gemiddelde uitkomsten over 2018 zijn:

kwartaal 1:	7,6
kwartaal 2:	7,6
kwartaal 3:	7,8
kwartaal 4:	8,0

De norm die het CIZ voor 2018 stelde, is een score van minimaal 7,5. Het eerste halfjaar was het klanttevredenheidscijfer gemiddeld 7,6. Eind 2018 steeg dit naar 8,0. Medewerkers van het CIZ krijgen op bijna alle aspecten (waaronder *deskundig, duidelijk, vriendelijk*) een rapportcijfer van 8 of hoger. Het laagste cijfer dat wordt gegeven (6,6) heeft betrekking op de tijd die nodig is om alle documenten die meegestuurd moeten worden gereed te maken.

In 2018 is 5.000 keer de vragenlijst ingevuld. Cliënten zelf deden dit in 8% van de gevallen, naasten in 78% van de gevallen, en zorgprofessionals in 14% van de gevallen. De conclusie over 2018 is dat de activiteiten gericht op verbetering van de doorlooptijden en kwaliteit, terug te zien zijn in de stijging van de klanttevredenheid.

1.2 Toegankelijk en goed bereikbaar

Op het moment van een Wlz-aanvraag bevinden cliënten en hun vertegenwoordigers zich in een moeilijke fase van hun leven. Extra stress doordat informatie onvoldoende toegankelijk is, of niet goed te begrijpen, is dan het laatste dat je kunt gebruiken. Het CIZ wil daarom *laagdrempelig, toegankelijk, begrijpelijk* en *goed bereikbaar* zijn, voor de cliënt en/of diens vertegenwoordigers en voor de zorgaanbieders. Zodat zij zich gezien, gehoord en geholpen voelen. Dit kan via de website en via social media, maar ook via de telefoon en door papieren uitingen. In 2018 is een aantal verbeteringen doorgevoerd.

Regionalisering telefonie

Het CIZ stapte in 2018 over van een landelijke telefoonlijn naar een regionale aanpak: elke regio krijgt nu zoveel mogelijk de 'eigen' telefoontjes. Door een speciale postcode-applicatie gaat nu ruim 80% van de telefoontjes direct naar de juiste regio. De overige 20% van de bellers heeft geen postcode ingevoerd en komt in een algemene wachtrij.

Bellers worden door deze verandering sneller geholpen; zij hoeven minder vaak teruggebeld te worden. Een bijkomend voordeel is dat de medewerkers nu meer zicht krijgen op de inhoud van de telefoontjes vanuit hun eigen regio. Op basis van 'veelgestelde vragen' kunnen zij de voorlichting verbeteren via bijvoorbeeld berichtgeving op website of social media, of met elkaar casuïstiek bespreken.

Het bereikbaarheidspercentage was gemiddeld 96%. In 4% van de gevallen werd de telefoon niet of niet tijdig opgenomen, was er geen bereik of hing de beller voortijdig op. De gemiddelde wachttijd is zeventig seconden.

Website drempelvrij

De website van het CIZ bevat veel informatie voor cliënten, zorgprofessionals en gemeenten. Op de site staat een webcheck en een lijst veelgestelde vragen waarmee gebruikers kunnen nagaan of ze mogelijk in aanmerking komen voor de Wlz. Dit helpt hen in te schatten of het zin heeft een aanvraag te doen. Vanzelfsprekend zijn ook alle brochures, aanvraagformulieren en nieuwsbrieven op de website te vinden. Verder kunnen bezoekers de online databank van het CIZ raadplegen, voor gegevens op bijvoorbeeld doelgroep- of gemeenteniveau. Door deze data toegankelijk te maken, versterkt het CIZ zijn maatschappelijke functie.

Sinds juni 2018 voldoet de site aan de eisen van toegankelijkheid WCAG 2.0 niveau AA. Dit betekent dat de site ook goed toegankelijk is voor blinden en slechtzienden. In 2018 werd www.ciz.nl door zo'n 800.000 mensen bezocht.

Social media

Ook via Twitter, Facebook en LinkedIn staat het CIZ in contact met zowel cliënten als zorgprofessionals. Mensen kunnen direct met het CIZ in contact treden. Via direct messages op Twitter of Facebook ontvangt het CIZ wekelijks enkele vragen, die snel worden beantwoord, ook in het weekend en de avonduren. Het aantal volgers op deze platformen groeide in 2018 door naar 10.000, waarvan 80% op LinkedIn.

Brochures

In 2018 is een nieuwe brochurelijn uitgegeven, met toegankelijker geschreven teksten, over vier onderwerpen: de Wlz, de Wet Bopz, het indienen van een klacht en het indienen van een bezwaar. In mei zijn huisartsen, zorgaanbieders en gemeenten in het hele land aangeschreven om ze te wijzen op de verbeterde informatievoorziening. Bijgevoegd waren de nieuwe brochures en het vernieuwde Wlz-aanvraagformulier. Zo kunnen zij hun cliënten beter van dienst zijn. De brochures zijn voor iedereen gratis op te vragen via de telefoon of website. Het CIZ werkt ook aan een pictogrammen- en iconenstijl, om de teksten visueel te ondersteunen.

Praatplaat

Het CIZ heeft in 2018 een aantal 'praatplaten' ontwikkeld. Een praatplaat voorziet in beknopte informatie over een specifiek onderwerp als leidraad voor een gesprek tussen CIZ-medewerkers en cliënten of ketenpartners. Dit vergroot de kennis die in de zorgketen bestaat over de Wlz en over verschillen tussen zorgdomeinen. Ook de *CIZ-introductiefolder* en de folder *Cliëntprofielen* brengen in beeld wat de plek van de Wlz is binnen het zorglandschap.

Digitale nieuwsbrief

Met de digitale nieuwsbrief *CIZ info* informeert het CIZ zijn ketenpartners over nieuwe beleidsregels, belangrijke wijzigingen en overig nieuws. *CIZ info* is in 2018 tien keer verstuurd, het aantal abonnees steeg naar bijna 8.500.

1.3 Stakeholders

Met zijn oren, ogen en voelsprietten in het veld heeft het CIZ een functie in het ophalen van signalen, die met stakeholders worden besproken.

Ontwikkelingen

In de eerste helft van 2018 gingen gesprekken met het ministerie van VWS, cliëntorganisaties, brancheorganisaties en zorgkantoren vooral over doorlooptijden bij het CIZ en over de *zorgval*. Als een cliënt veel zorg thuis ontvangt vanuit een ander domein en hij komt in de Wlz, krijgt hij soms minder uren zorg en gaat de eigen bijdrage veelal omhoog. Door VWS is dit in de tweede helft van 2018 met een aantal maatregelen aangepakt. Cliënten met Wlz-zorg thuis kunnen vanaf 1 juli 2018 extra zorg krijgen. De overbruggingszorg is verlengd, van zes weken naar drie maanden. Zieke ouderen die nog niet op een wachtlijst staan en mensen met een beperking die met een persoonsgebonden budget (PGB) zelf hun zorg organiseren, kunnen tot 25% meer zorg krijgen als dit opname in een verpleeghuis kan voorkomen.

In de tweede helft van 2018 werd vooral vooruitgekeken naar ontwikkelingen in 2019/2020, rond de indicatiestelling GGZ in de Wlz en de voorbereidingen voor de invoering van de Wet zorg en dwang (Wzd). En werden contacten gelegd met stakeholders en ketenpartijen die hierbij betrokken zijn.

Gemeenten

De bezoeken aan gemeenten worden onverminderd voortgezet. Soms gaat dit op uitnodiging van de gemeente zelf, soms ook omdat signalen vanuit de teams aanleiding vormden de specifieke situatie van de gemeente te bespreken. Dat geeft inzicht en ruimte voor leren van elkaar. Dit in combinatie met onderzoek dat het CIZ jaarlijks uitvoert onder de veertig grootste gemeenten. De bevindingen zijn heel divers, maar één thema komt steeds weer naar voren: de moeite die cliënten hebben om het zorgstelsel te begrijpen, zicht te houden op veranderende regelgeving, en te weten uit welk domein ze zorg kunnen aanvragen. Het CIZ probeert met voorlichting, concrete doorverwijzing en gesprekken met de andere domeinen hierin iets te betekenen voor de cliënt. Daarnaast is er met diverse gemeenten gesproken over de toegang tot de Wlz vanuit de Wmo.

Zorgkantoren en MEE Nederland

Om de kennis over de Wlz te verhogen, en voor betere cliëntvoorlichting en voorlichting over cliëntondersteuning, onderhoudt het CIZ ook nauwe contacten met onder andere de zorgkantoren en met MEE Nederland.

Jongerijsoverleg

De problemen waar cliënten mee te maken hebben bleken uit een onderzoek dat Andersson Elffers Felix (AEF) deed naar de zoektocht van ouders naar de juiste zorg voor hun gehandicapte kind. Dit naar aanleiding van een expertbijeenkomst eind januari 2018 op initiatief van het CIZ. Het onderzoek is gedaan onder ouders in Utrecht, Rotterdam en Amersfoort, die in 2017 een afwijzing van het CIZ kregen. In december 2018 zijn de bevindingen gepresenteerd in het Jongerijsoverleg, met daarin ook de bestuurder van het CIZ en vertegenwoordigers van VWS. Het onderzoek krijgt in 2019 nog een vervolg. Dat voor deze groep mensen het zorgstelsel ingewikkeld is, bleek ook uit een aflevering van *De Monitor*, op NPO2 in september 2018, waar het CIZ uitgebreid medewerking aan gaf.

Rekenkamer

Belangrijk was ook het onderzoek dat de Algemene Rekenkamer in juni 2018 presenteerde naar de toegang tot de Wlz en mogelijke afwenteling vanuit de Wmo naar de Wlz. De conclusie in het onderzoek was dat het CIZ zijn rol als poortwachter goed vervult.

Tweede Kamer

De verkiezingen in mei 2017 hebben de samenstelling van de Tweede Kamer flink veranderd, en hiermee ook die van de vaste kamercommissie voor VWS. In 2018 brachten verschillende individuele kamerleden een werkbezoek aan één van de locaties van het CIZ. Een vertegenwoordiging van de vaste kamercommissie bracht in september 2018 een werkbezoek aan het regiokantoor in Amsterdam. Aan deze bezoeken ging een werk- en kennismakingsbezoek van minister Hugo de Jonge aan het regiokantoor in Rotterdam vooraf.

Internationaal

Ten slotte was er opnieuw internationale belangstelling voor de werking van het Nederlandse zorgstelsel en voor de rol van het CIZ hierin. In het verlengde van het staatsbezoek in november 2018 door president Halima Jacob, kreeg het CIZ een grote delegatie van het Ministry of Health uit Singapore op bezoek. Ook vanuit Bonaire was er interesse in de poortwachtersfunctie van het CIZ, vanwege het toenemend beroep op de collectief gefinancierde en schaarse voorzieningen op dit eiland.

1.4 CIZ Manier van werken

Het doel van het CIZ is om in 2019 te komen tot een organisatie die duurzaam en voorspelbaar afgesproken resultaten levert door teams die in professionele samenwerking in staat zijn voortdurend te verbeteren, waarbij voldoende ruimte is om nieuwe uitdagingen adequaat op te pakken en te integreren in het dagelijkse werk.

In het tweede kwartaal van 2018 vond de eerste gedachtevorming over de CIZ Manier van werken plaats. De CIZ Manier van werken omvat diverse (verander)initiatieven die zodanig samenhangen dat het logisch en noodzakelijk is om ze onder te brengen in één programma. Zo kunnen activiteiten en interventies beter afgestemd worden en elkaar versterken.

Vertrekpunt

Bij de overgang van de AWBZ naar de Wlz werd de samenwerking met ketenpartners nog belangrijker dan daarvoor. De context waarbinnen de cliënt leeft krijgt ook een rol. Het is dan onmogelijk om alles uitputtend vast te leggen in handboeken. De professionaliteit en het vakmanschap van de medewerkers die voortdurend (van elkaar) leren vormt de basis. Om dat mogelijk te maken is de omslag van individueel presteren naar het werken in teams als noodzakelijk gezien.

2 Het CIZ in cijfers

Het CIZ is verantwoordelijk voor de afhandeling van aanvragen voor Wlz, subsidie-regelingen Wlz, Wet Bopz en van adviezen voor de Buk. Dit hoofdstuk geeft hierover niet alleen de belangrijkste cijfers over 2018 weer, maar laat ook zien wat die kerntaken inhoudelijk beheldden.

Aanvragen in 2018

In 2018 was de verdeling van aanvragen als volgt:

Aanvragen Wlz regulier	116.842
Aanvragen Wlz subsidieregelingen	4.590
Totaal	121.432
Aanvragen Bopz advies	34.715
Aanvragen Buk advies	18.923
Totaal Wlz + Bopz	156.147

2.1 Indiciestelling Wlz en Wet Bopz

Reguliere aanvragen Wlz

De Wlz regelt verzorging en verpleging thuis of in een instelling, voor mensen die 24 uur per dag zorg in de nabijheid of permanent toezicht nodig hebben. Als een cliënt toegang heeft tot de Wlz, bepaalt het CIZ welk zorgprofiel het best passend is. Cliënten kunnen ook een aanvraag doen voor aanpassing van een zorgprofiel, bijvoorbeeld als de zorgvraag is veranderd.

Het overgrote deel van de aanvragen leidt tot een - positief of negatief - besluit. Een klein deel wordt ingetrokken of vervalt: het onderzoek door het CIZ is dan wel gestart, maar is afgebroken door bijvoorbeeld overlijden van de cliënt of omdat blijkt dat het geen Wlz-aanvraag betreft. Dit verklaart het verschil tussen het aantal aanvragen en het aantal besluiten.

Een regulier Wlz-besluit bestaat uit:

- toegang tot de Wlz, met een best passend zorgprofiel; of geen toegang;
- voor een cliënt die al toegang heeft tot de Wlz: wel aanpassing in het zorgprofiel; of geen aanpassing.

Van de 116.842 aanvragen leidden 105.656 tot een besluit. Bij 94.018 aanvragen (89% van het totaal aantal besluiten) was de uitkomst: toegang tot de Wlz of een aanpassing in het zorgprofiel. Bij 11.638 aanvragen (11% van het totaal aantal besluiten) is negatief beslist: geen toegang, of geen aangepast zorgprofiel.

Het CIZ indiceert verder voor twee subsidieregelingen onder de Wlz. De aanvraag voor zorg die onder een subsidieregeling valt, wordt meestal gedaan door de zorgaanbieder.

Subsidieregeling ADL-assistentie

ADL-assistentie is hulp bij algemene dagelijkse levensverrichtingen. Dit is bedoeld voor mensen met een lichamelijke handicap of een somatische ziekte die afhankelijk zijn van assistentie op afroep en die ten minste vijf uur assistentie per week nodig hebben. Deze cliënten wonen in een sociale huurwoning die rolstoel door- en toegankelijk is ('ADL-woning'). Het CIZ beoordeelt of een cliënt in aanmerking komt voor ADL-assistentie.

Tijdelijke subsidieregeling extramurale behandeling

Het gaat bij deze regeling om cliënten zonder Wlz-indicatie, met een somatische of psychogeriatrische aandoening of een lichamelijke beperking; of om meerderjarigen met een verstandelijke beperking. De verwachting is dat deze behandeling in 2020 ondergebracht wordt in de Zorgverzekeringswet.

Bij deze tijdelijke regeling beoordeelt het CIZ of mensen in aanmerking komen voor extramurale behandeling zoals bedoeld in de Wlz.

Wet Bopz

Voor mensen met een psychogeriatrische aandoening of verstandelijke handicap beoordeelt het CIZ of opname in een Bopz-aangemerkte instelling aan de orde is. Dit gebeurt op grond van artikel 60 van de Wet Bopz. In 2018 werden 34.715 Bopz-toetsingen aangevraagd.

2.2 Overige taken en activiteiten

Buk advies

In opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) adviseert het CIZ de Sociale Verzekeringsbank (SVB) over de zorgbehoefte van kinderen. De SVB voert de Algemene Kinderbijslagwet (AKW) uit, en bepaalt of ouders in aanmerking komen voor dubbele kinderbijslag voor thuiswonende kinderen met een intensieve zorgbehoefte. Om te bepalen of een kind intensieve zorg behoeft, vraagt de SVB een, op medische gegevens gebaseerd, advies bij het CIZ.

In 2018 werden afgegeven: afgeronde Buk adviezen: 18.608, waarvan 48% met een positief advies.

Bekostiging IQ-test

Op verzoek van VWS bekostigt het CIZ sinds 1 januari 2018 IQ-testen voor cliënten die voor een beoordeling van Wlz-toegang zo'n test nodig hebben, maar die nergens anders vergoed kunnen krijgen. Op verzoek van het CIZ worden deze tests uitgevoerd door MEE Nederland. In 2018 ging dit om zo'n dertig cliënten.

Waardigheid & Trots

Een in 2016 gestart experiment onder het door VWS geïnitieerde vernieuwingsprogramma *Waardigheid & Trots*, geeft zestien aanbieders van verpleeghuiszorg de ruimte om 'regelarm' te experimenteren met indicatiestelling voor de Wlz. Deze aanbieders bereiden zelf een advies voor het indicatiebesluit voor. Het CIZ beoordeelt dit advies, en geeft de zorgaanbieder terugkoppeling voordat het een formeel indicatiebesluit wordt (met aanvraagsoort *Verlenging Erai*). In 2018 stelden alle zestien aanbieders adviezen op, en zijn 1.487 indicatiebesluiten via Verlenging Erai afgegeven.

Toekomstverkenning indicatiestelling

Op initiatief van het ministerie van VWS is in de zomer van 2018 een *Toekomstverkenning indicatiestelling Wlz* gedaan. Hierbij zijn gesprekken gevoerd met Per Saldo, leder(in), Patiëntenfederatie Nederland, LOC Zeggenschap in zorg, individuele zorgaanbieders, ActiZ, VGN, NZa, Zorginstituut Nederland, ZN en het CIZ. In deze verkenning zijn aan de betrokken partijen twee scenario's voorgelegd:

- 1 Een bredere uitrol van de werkwijze onder *Waardigheid & Trots*, waarbij zorgaanbieders het CIZ adviseren over de vraag of er toegang is tot de Wlz en (zo ja) welk zorgprofiel het best passend is.
- 2 Een versnelling en verbetering van de reguliere indicatiestelling voor de Wlz zoals het CIZ die zelf uitvoert.

Voor meer zicht op wensen van aanbieders van ouderen- en gehandicaptenzorg rond de indicatiestelling Wlz, deed Bureau Berenschot een representatief onderzoek onder leden van ActiZ en VGN. Deze peiling laat zien dat zorgaanbieders behoefte hebben aan een versnelling van de indicatiestellingsprocedure. De meeste geven aan dat zowel een versnelling door het CIZ als de werkwijze *Waardigheid & Trots* hierin kan voorzien.

Naar aanleiding van de positieve resultaten van de *pilot CIZ Versnelt* (zie hierna), liet de minister de Tweede Kamer in oktober 2018 weten dat hij voorlopig onvoldoende aanleiding heeft om de werkwijze onder Waardigheid & Trots breder uit te rollen. De huidige deelnemende zorgaanbieders krijgen wel de gelegenheid om de werkwijze te continueren totdat CIZ Versnelt in 2019 compleet is geïmplementeerd. Op basis van het succes van die implementatie wordt dan verder gekeken.

CIZ Versnelt

Aanbieders van verpleeghuiszorg gaven aan dat als indicatiestelling via hén zou lopen, dit sneller zou gaan dan via het CIZ zelf. Het CIZ toonde zich bezorgd over de keuzevrijheid voor cliënten en de onafhankelijkheid van indicatiestelling als die structureel door zorgaanbieders zou gaan gebeuren. En gaf nadere toelichting op het – door medewerkers geïnitieerde – alternatief: *CIZ Versnelt*. Deze nieuwe werkwijze moet ervoor zorgen dat aanvragen die zorgaanbieders digitaal voor cliënten doen bij het CIZ, in maximaal zeven werkdagen worden afgehandeld.

Ter voorbereiding op deze werkwijze is in de eerste twee kwartalen aandacht besteed aan slimmer werken en structureel verbeteren, zoals het bevorderen van een complete aanvraag, samenvoegen van processtappen, uniform opschorten en uniform routeren. In het derde kwartaal volgden voorbereidingen om deze nieuwe werkwijze te testen in drie pilots, met medewerkers uit alle functies en regio's. De pilots betroffen aanvragen voor de Wlz, aanvragen voor de Wet Bopz, en aanvragen voor zorg vanuit de twee subsidieregelingen Wlz.

De pilots zijn uitgevoerd van 10 september tot 22 oktober 2018 en hadden als doel om 95% van de aanvragen af te handelen binnen zeven werkdagen. Het ging om digitale aanvragen, met als voorwaarde dat ze compleet werden aangeleverd en er dus geen vertraging ontstond doordat ontbrekende dossiers moesten worden opgevraagd. De hoge verwachtingen werden bewaarheid: binnen de pilots zijn 1.063 besluiten genomen, allemaal binnen een doorlooptijd van zeven werkdagen.

Eind oktober volgde een evaluatie. Hierbij zijn cliënten, zorgaanbieders en medewerkers betrokken. Dit heeft geleid tot verdere verbeteringen. Vanwege het succes van de pilot heeft VWS aan het CIZ gevraagd om een uitvoeringstoets voor de *CIZ Versnelt* werkwijze. Het voorstel hierin is om deze nieuwe werkwijze bij alle teams uit te rollen. Het gaat daarbij initieel om de digitale aanvraagstroom die via zorgaanbieders aangeboden wordt. De uitvoeringstoets is in december 2018 opgeleverd en in februari 2019 door het ministerie akkoord bevonden. In 2019 ligt de focus op de implementatie van *CIZ Versnelt* bij alle teams.

Uitvoeringstoetsen

Naast de uitvoeringstoets voor *CIZ Versnelt* heeft VWS twee uitvoeringstoetsen uitgevraagd met betrekking tot twee wettelijke aanpassingen. Per 1 januari 2020 betekenen deze wettelijke aanpassingen een aanzienlijke taakuitbreiding voor het CIZ. Zij vergen dan ook een gedegen voorbereiding.

De eerste aanpassing betreft *de Wet zorg en dwang (Wzd)*. De tweede betreft het (concept) wetsvoorstel *Toegang Wlz voor mensen met een psychische stoornis (GGZ)*. Die laatste moet nog door beide Kamers worden goedgekeurd. Beoogd wordt dat ook dit per 1 januari 2020 ingaat waarbij per 2021 verzilvering mogelijk is voor cliënten. Beide uitvoeringstoetsen laten onder meer zien dat er een behoorlijke uitbreiding van capaciteit nodig is om de nieuwe doelgroep goed te bedienen en de (deels) nieuwe taken goed uit te kunnen voeren. Mede vanwege de krappe arbeidsmarkt is het CIZ eind 2018 al begonnen met het werven van nieuwe medewerkers.

Omdat het CIZ door beide wetten te maken krijgt met nieuwe ketenpartijen, is in 2018 ook begonnen met het opbouwen van de relaties met deze partijen. Vroegtijdig met elkaar afstemmen over de voorbereidingen, draagt bij aan een soepele overgang voor de cliënten die met deze nieuwe wetgeving te maken krijgen.

De Bedoeling

In een veranderende maatschappij moet een publieke organisatie regelmatig stilstaan bij de eigen 'bezieling'. Waartoe is het CIZ op aarde, en wat merkt de cliënt hiervan? Die vraag hebben wij ons in 2018 opnieuw gesteld. Nu de Wlz intussen vier jaar staat, blijkt bijvoorbeeld dat de samenwerking met ketenpartners en andere domeinen steeds urgenter wordt. Dat betekent dat het CIZ breder moet kijken dan alleen naar het eigen domein. Het vakmanschap en de professionele beoordelingsruimte van medewerkers van het CIZ is hierbij de spil, en wat voor de ene cliënt een goede oplossing is, hoeft dat voor een andere niet te zijn. Dit kun je niet in strikte regels vastleggen.

Om helder te krijgen waar we als CIZ-organisatie voor willen staan – verwoord in een Bedoeling – en hoe we dit vertalen naar de praktijk, is gesproken met ruim driehonderd medewerkers. In zestien sessies door heel Nederland gingen zij in gesprek met het bestuur en met elkaar. Uit deze gesprekken volgde De Bedoeling: Passende zorg, nu en in de toekomst.

In 2019 worden de gesprekken voortgezet en worden De Bedoeling en bijbehorende leidende principes verder uitgewerkt.

Lean

Met de lean filosofie wil het CIZ op basis van de klantvraag meer flow in de processen brengen. Verspillingen elimineren is hierbij een belangrijk onderdeel. Veel medewerkers zijn in de lean methodiek geschoold, en in een aantal teams wordt intussen al op een andere manier naar het werkproces gekeken en worden onderdelen van het werk slimmer aangepakt. Dit heeft onder andere geleid tot de pilot *Future State/CIZ Versnelt*.

2.3 Onderzoek en data

Het CIZ wil graag zijn kennis en gegevens delen ter verbetering van het zorgstelsel. Zo is in 2018 opnieuw input geleverd aan de Nederlandse Zorgautoriteit (Nza), voor het maken van het verdeelmodel. De NZa berekent jaarlijks het budget voor ieder zorgkantoor op basis van de indicaties voor langdurige zorg die het CIZ heeft afgegeven voor cliënten in de bijbehorende regio.

Ook zijn gegevens geleverd voor de *Monitor Langdurige Zorg* (VWS/CBS) en voor het open data portaal van het CBS. Daarnaast zijn de indicatiegegevens op geaggregeerd niveau beschikbaar gemaakt via de website van het CIZ.

Het CIZ voert ook zelf wetenschappelijk onderzoek uit op gegevens die worden verzameld tijdens de indicatiestelling, in samenwerking met de Vrije Universiteit Amsterdam.

Researchthema's in 2018 waren:

- fluctuaties in de aanvraagstroom, om hierop beter te kunnen anticiperen;
- kenmerken van de cliëntpopulatie met een verstandelijke handicap, om de kennis over deze doelgroep te vergroten;
- identificeren van specifieke 'zorgpaden' in de langdurige zorg. Hierbij is onderzocht hoe cliënten de langdurige zorg doorlopen, en of hier patronen in zitten.

Datalab

Een belangrijk hulpmiddel is de ontwikkeling van een *vakmanschap ondersteunend systeem*. Dit geeft medewerkers op cruciale beslismomenten gefundeerd advies bij de indicatiestelling door middel van zelflerende algoritmes en machine learning. Het systeem draagt bij aan de interne leercirkel van medewerker en systeem, en aan een hoger percentage juist besluit.

De eerste initiatieven hiertoe zijn genomen met het in 2018 opgerichte Datalab, dat onderzoekt wat geanonimiseerde data-analyse voor het CIZ kan betekenen. In het eerste project is met machine learning een model gemaakt dat kan herkennen of een aanvraag mogelijk frauduleus is.

Het CIZ verzamelt veel data. Het Datalab onderzoekt hoe uit deze data meer kennis is te halen. Het CIZ heeft er vertrouwen in dat deze innovatieve aanpak positieve resultaten gaat opleveren.

2.4 Klachten, bezwaar en beroep

Klachten

Het CIZ heeft in 2018 een nieuw proces voor klachtenbehandeling geïmplementeerd. Het vorige proces paste niet langer bij het huidige klantbedieningsconcept, waarin persoonlijk contact met de cliënt centraal staat. Klachten worden nu in eerste instantie met de medewerker zelf opgelost. Dit leidde er in 2018 toe dat het overgrote deel (86%) van de klachten die in behandeling zijn genomen, bij het eerste contact naar tevredenheid is afgehandeld. Soms blijkt een klacht ingewikkeld, of is de oplossing niet naar tevredenheid van de cliënt. Dan wordt contact opgenomen door een collega. Meestal leidt dit alsnog tot afhandeling naar tevredenheid.

In een enkel geval besluit de cliënt contact op te nemen met de Nationale ombudsman, in 2018 gebeurde dit twee keer. Eén van deze klachten is door de cliënt zelf ingetrokken; de andere is naar tevredenheid afgehandeld vanuit het CIZ zelf, zonder verdere tussenkomst van de ombudsman.

In 2018 ontving het CIZ in totaal 206 klachten. De meeste klachten gaan over informatieverstrekking.

Eind 2018 vond een evaluatie en audit plaats van het klachtenproces, waarmee de klachtafhandeling in 2019 verder kan verbeteren.

Bezwaar en beroep Wlz

Als een cliënt het niet eens is met de inhoud van een besluit, kan hij schriftelijk bezwaar indienen. Bijvoorbeeld bij niet-in-aanmerking komen voor zorg vanuit de Wlz, of vanwege het afgegeven zorgprofiel. In 2018 zijn voor de Wlz in totaal 2.104 bezwaren afgerond. In 73% van de dossiers is het primair genomen besluit bekrachtigd. Er werden 601 bezwaren (deels) gegrond bevonden. Belangrijkste reden voor een gegrond bezwaar is dat bij het bezwaarschrift nieuwe (medische) informatie aangeleverd en beoordeeld is, die tot een voor de cliënt positieve uitkomst leidt.

Is een cliënt het niet eens met de uitkomst van een bezwaarprocedure, dan kan hij in beroep gaan. In 2018 zijn voor de Wlz in totaal 200 beroepen afgerond. Van de 200 beroepen werden 17 gegrond verklaard.

Lerende organisatie

Naar aanleiding van de review bij Bezwaar vonden in 2018 verschillende casuïstiekbesprekingen plaats, om inhoudelijke verdieping te vinden op bepaalde onderwerpen, waaronder kind-dossiers, demente ouderen, vergelijking van zorgprofielen. Ook werd een analyse gedaan op uitkomsten in bezwaar in relatie tot onderzoek in primaire-besluitvormingsfase, huisbezoek en medische advisering. Dit om de leercirkel verder te complementeren.

Door de uitkomsten van Wlz-beroepszaken direct terug te koppelen naar de juridisch medewerkers in het primaire werkproces, is in 2018 verder vormgegeven aan de lerende organisatie.

Bezwaar en beroep Besluit uitvoering kinderbijslag (Buk)

Voor de SVB voert het team Bezwaar en Beroep de inhoudelijke (medische) advisering uit bij bezwaren op de Buk. Het CIZ levert een positief of negatief advies aan de SVB, die op basis hiervan het bezwaar naar de cliënt afhandelt.

In 2018 rondde het CIZ in totaal 528 gevallen van bezwaar op de Buk af, waarvan 174 werden voorzien van een positief advies (32%). De reden van een voor de cliënt positieve uitkomst zit voor een groot deel in de aanvullende medische informatie die ouders aanleveren.

Voor de SVB voert het CIZ ook werkzaamheden uit in het kader van beroep op Buk bezwaren. Dit betreft niet de vertegenwoordiging in de rechtbank, maar betreft puur de heroverweging van de uitkomst in bezwaar, verstrekken van dossierstukken, eventueel aanvullende (medische) advisering op basis van het beroepschrift.

2.5 Fraudebestrijding

Als poortwachter van de Wlz is het CIZ onderdeel van de fraudebestrijding in de zorgketen, en neemt het deel in de *Taskforce Integriteit Zorgsector* en het *Informatie Knooppunt Zorgfraude* (IKZ²).

Het CIZ bestrijdt fraude op verschillende manieren. Bijvoorbeeld door het controleren van de identiteit van een cliënt, door huisbezoek of spreekuurcontact; en meer algemeen door de bewustwording van onze medewerkers te vergroten. Tevens krijgen wij signalen binnen van een vermoeden van fraude. In 2018 kreeg het CIZ in totaal 515 meldingen. Dit betroffen in- en externe fraudesignalen,³ vorderingen, verzoeken door zorgkantoren tot ambtshalve herindicaties, en overige meldingen en vragen.

Als uit fraudeonderzoek blijkt dat cliënten misschien een onterechte of onjuiste indicatie hebben, volgt een ambtshalve herindicatietraject. Over 2018 zijn landelijk 156 ambtshalve herindicaties uitgeschreven. Deze zijn nog niet allemaal afgerond.

Van de in 2018 afgeronde fraudeonderzoeken resulteerden er 166 in ambtshalve herindicaties. Hiermee werd een bedrag van bijna € 4,5 miljoen aan zorgaanspraken Wlz bespaard, dat anders onterecht zou worden uitgekeerd in de zorgsector.

2 Het IKZ bestaat uit vertegenwoordigers van de overheid en zorgverzekeraars, die zich bezig houden met toezicht en opsporing in de zorg. De samenwerkingspartners zijn: Nederlandse Zorgautoriteit, Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, Belastingdienst, FIOD, CIZ, Openbaar Ministerie, Vereniging Nederlandse Gemeenten, Zorgverzekeraars Nederland.

3 Bij een vordering verzoekt een overheidsinstantie, die een partij in onderzoek heeft vanwege vermoedelijke fraude, het CIZ om informatie uit dossiers.

3 Verantwoording

Met ingang van 2017 is de nieuwe governance van het CIZ ingevoerd. In 2018 werd vanwege aanpassingen in de portefeuilles opnieuw naar de governance gekeken. Ook de voorbereidingen op het vervallen van de rechtspersoonlijkheid in 2020 vroegen veel aandacht. In 2018 maakte het CIZ opnieuw dankbaar gebruik van de expertise vanuit de Raad van Advies en de Audit Advies Commissie voor een diversiteit aan onderwerpen.

Het CIZ bestaat sinds 2005. Eerst als stichting met wettelijke taken en na de invoering van de Wlz per 1 januari 2015 als zelfstandig bestuursorgaan (zbo). Vanuit het ministerie van VWS fungeert de secretaris-generaal als eigenaar van het CIZ en de directeur-generaal Langdurige Zorg als opdrachtgever.

3.1 Governance

De herziening van de governance van het CIZ in 2016 leidde tot een herinrichting die past bij de huidige situatie en omvang van de organisatie. Voor invoering van de nieuwe governance met ingang van 2017, stelde het ministerie van VWS als voorwaarde dat in 2018 een evaluatie zou plaatsvinden.

Aanpassing in portefeuilles

Het CIZ vindt dat de governance van een organisatie een solide basis moet hebben, met ruimte voor dynamiek. Dit betekent dat periodiek een moment van herbezinning wenselijk is, met als vraag: *'Zijn, gezien de voorziene ontwikkelingen die effect hebben op de organisatie, aanpassingen qua governance van het CIZ nodig? Zo ja welke?'*

Eind 2017 werd duidelijk dat er veranderingen gingen komen in een aantal thema's die direct of indirect van invloed zijn op de governance van het CIZ. Dit betrof onder andere de ontwikkeling van het CIO 3.0 model, de toekomstige overgang naar de Wnra en de voorbereiding op de AVG. Om deze veranderingen te kunnen realiseren, is een organisatie-inrichting nodig die dit ondersteunt. Hierbij verandert overigens niets aan de uitgangspunten voor governance zoals in 2017 gesteld. Dit geldt voor de vijf principes van de *Code Goed Bestuur Publieke Dienstverleners*, namelijk: *dialog, bestuur, tegenkracht, beheersen, verantwoorden*. En het geldt voor het uitgangspunt van proportionaliteit: de governance moet passend zijn bij de omvang van de organisatie en bij de (veranderende) tijd waarin de organisatie zich bevindt.

Vanwege deze veranderingen is een voorstel opgesteld tot aanpassing van portefeuilles. Dit voorstel behelst onder meer de rol en verantwoordelijkheden van specifieke functionarissen, de structuur van hiërarchische aansturing, en de vervanging van de bestuurder bij diens afwezigheid. Het voorstel is voorgelegd aan en besproken met de Raad van Advies (RvA), de Audit Advies Commissie (AAC), het management team, de ondernemingsraad, en de secretaris-generaal van VWS. Alles overwegende is laatstgenoemde ermee akkoord gegaan dat de CFO-functie (ook wel directeur bedrijfsvoering) komt te vervallen, en dat de chief operating officer (COO) plaatsvervangend bestuurder wordt.

Aanvullend hierop is in het tweede kwartaal een HR-manager aangesteld, die nu direct aan de bestuurder rapporteert. De manager FINAC heeft ook de CFO-rol gekregen. Het hoofd van de CIO-afdeling rapporteert rechtstreeks aan de COO, waarnaast de CIO (chief information officer) zelf rapporteert aan de bestuurder.

Evaluatie

Eind 2018 werd het feitelijk functioneren van de governance geëvalueerd (de ervaringen). Het ging hier niet om toetsing of de governance formeel compliant is (statuten en reglementen).

De evaluatie is uitgevoerd door een objectieve en onafhankelijke externe partij, op basis van interviews met alle betrokkenen in de organisatie. Gesproken is met alle interne functionarissen, met vertegenwoordigers uit de hierboven genoemde gremia (waaronder de ondernemingsraad, de RvA, de AAC) en met externe partijen zoals VWS en de accountant.

De uitkomsten van de evaluatie zijn besproken met de RvA, de AAC en de secretaris-generaal. De conclusie van de evaluatie is: *'Handhaaf het huidige diabolische governance model van het CIZ als best practice van de governance van zbo-organisaties en optimaliseer het waar mogelijk. Er zijn geen urgente noch evidente aanpassingen van de governance structuur nodig. Het model voldoet aan de vijf kernprincipes van Goed Publiek Bestuur en aan de criteria robuustheid en proportionaliteit.'*

De vervolgstap op de evaluatie is dat een reactie op de aanbevelingen opgesteld wordt. Bij de inrichting van de nieuwe CIZ organisatie 2020, na het vervallen van de rechtspersoonlijkheid, wordt bezien of dit leidt tot aanpassingen in de governance. Hierbij wordt vrijwillig, nog steeds rekening gehouden met de vijf kernprincipes vanuit de code Goed Publiek Bestuur.

3.2 Vervallen rechtspersoonlijkheid

In de Wlz is opgenomen dat de rechtspersoonlijkheid van het CIZ en de rechtspositie van de medewerkers met ingang van 2019 zou komen te vervallen. Hierdoor wordt het CIZ een zbo zonder rechtspersoonlijkheid. Aanvankelijk was de bedoeling dat de medewerkers één jaar lang zouden vallen onder het *Algemeen Rijksambtenarenreglement* (ARAR), en daarna overgaan naar de *Wet normalisering rechtspositie ambtenaren* (Wnra). Maar in maart 2018 is een wetswijzigingstraject in gang gezet om het moment van overgang gelijk te laten lopen met de invoering van de Wnra. In oktober is de *Verzamelwet VWS 2018* in de Eerste Kamer aangenomen, waarmee de tijdelijke overgang, gedurende 2019, naar het ARAR is komen te vervallen. Naar verwachting zal het moment van overgang naar de Wnra en het vervallen van de rechtspersoonlijkheid per 1 januari 2020 plaatsvinden. In 2018 zijn al voorbereidingen getroffen om de overgang naar de Wnra te kunnen realiseren. In 2019 wordt de overgang verder geconcretiseerd.

3.3 Bestuur

Het CIZ heeft sinds 1 januari 2017 een eenhoofdige raad van bestuur, die eindverantwoordelijkheid heeft voor de totale CIZ organisatie. De bestuurder is de heer J.H. Ouweland. De bestuurder wordt ondersteund door een chief operating officer (COO), mevrouw C.C.P. Klijn, en door een chief financial officer (CFO), de heer J.P. van der Harst. De heer Van der Harst ging per 1 juli met pensioen. De CFO-rol is daarna belegd bij de manager FINAC, de heer M.G.H. Nijjens.

De bestuurder wordt verder ondersteund door de 'bestuurstafel', met als vaste samenstelling: COO, CFO (waarna de manager FINAC), strategisch adviseur en bestuurssecretaris. Dit overleg is wekelijks. Bestuurlijke besluitvorming gebeurt door de bestuurder.

Een toelichting op de bezoldiging van de bestuurder, de COO en de CFO staat in de jaarrekening. Er zijn in 2018 geen besluiten genomen waarbij voor de bestuurder een belangenconflict aan de orde was.

Naar aanleiding van de aanpassingen in de governance met ingang van 2017 is een nieuw bestuursreglement opgesteld. Dit is in 2017 ter goedkeuring voorgelegd aan VWS. In afwachting hiervan werd vanaf 2017 al wel gehandeld in lijn met het concept reglement, in afstemming met het ministerie. In maart 2018 is het bestuursreglement definitief goedgekeurd en gepubliceerd in de *Staatscourant*.

Vaststelling stukken

De jaarrekening 2018 is door de bestuurder op XX maart 2019 vastgesteld, na het bespreken van de bevindingen van de accountant. De jaarstukken, inclusief de jaarrekening 2018 voorzien van een controleverklaring, zijn op XX maart 2019 ter goedkeuring aangeboden aan de minister.

3.4 Raad van Advies en Audit Advies Commissie

Als onderdeel van de aangepaste governance zijn met ingang van 2017 een externe Raad van Advies (RvA) en een Audit Advies Commissie (AAC) ingesteld. De RvA richt zich vooral op de strategie en de continuïteit van het CIZ. De AAC richt zich op terreinen als de kwaliteit van de bedrijfsvoering en financiën. Beide commissies fungeren als van elkaar losstaande, onafhankelijke adviseurs naar de bestuurder.

Samenstelling

De RvA bestaat uit mevrouw F. Leeftang (voorzitter) en de heren T. Thissen en S.J.L. van der Velde (leden). De AAC bestaat uit de heer A.F.J. van Overmeire (voorzitter) en mevrouw M. de Vries (lid). Allen zijn benoemd met ingang van 1 januari 2017. De benoeming is voor twee, drie of vier jaar; er is een rooster van aftreden.

Mevrouw Leeftang is met ingang van 1 januari 2019 herbenoemd als voorzitter van de Raad van Advies. De RvA en de AAC hebben elk een eigen reglement. De leden worden bezoldigd in lijn met de *Wet normering topinkomens*.

Werkwijze en betrokkenheid

Naast drie formele overleggen van de RvA en vijf van de AAC, waren er ook twee gezamenlijke overleggen. Vast onderwerp van alle overleggen was de actuele stand van zaken van het primair proces en de bedrijfsvoering. Daarnaast zijn een aantal specifieke thema's besproken.

De voornaamste thema's van gesprek met de RvA waren: 'de Bedoeling' van het CIZ (bezieling), de stip op de horizon voor op de lange termijn, werking van de governance CIZ alsmede betrokkenheid bij de evaluatie van de governance, het proces strategisch scenario denken, werkplan en begroting 2019, uitvoeringstoets GGZ en op het gebied van personeel: duurzame uitbreiding van capaciteit. De leden van de RvA en AAC onderhouden contacten met diverse medewerkers op het gebied van inhoudelijke thema's. Tevens gaan zij incidenteel mee op huisbezoeken.

Met de AAC is onder meer gesproken over: strategisch risicomanagement, administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), vaststellingsovereenkomsten: maatwerk of reorganiseren, Fit voor het werk toepassing in praktijk, jaarplan en audit charter internal auditor, governance CIZ, jaardocument 2017, normtijdenonderzoek, opvolging interne management letters, veranderportolio 2018, werkplan en begroting 2019, uitvoeringstoets GGZ, kwaliteitssysteem internal audit functie, voorbereiding op en implementatie van de AVG, en het CIZ fraudebeleid.

Tijdens de gezamenlijke overleggen is gesproken over onder andere duurzame keuzes met het oog op 2020 en 2021 m.b.t. het werkplan en begroting 2019 en de verschillende uitvoeringstoetsen. Naast het vervallen van de rechtspersoonlijkheid van het CIZ en de rechtspositie van de medewerkers, zijn de resultaten en bevindingen uit de evaluatie van de governance van het CIZ besproken.

De appreciatie door de bestuurder van de door de RvA en/of AAC gegeven adviezen, wordt naar aanleiding van elke vergadering opgesteld en gedeeld met de secretaris-generaal van het ministerie van VWS. Daarnaast is ook overleg geweest tussen de voorzitters van de RvA en de AAC, de bestuurder en de secretaris-generaal. Naast de formele overleggen, hebben de individuele leden ook buiten de vergadering, gesproken met diverse functionarissen en onderwerp gedreven advies gegeven. Ook hebben er gesprekken plaatsgevonden met de ondernemingsraad.

4 Mededeling over bedrijfsvoering

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de kwaliteit van de bedrijfsprocessen van het CIZ, in de manier waarop de organisatie deze kwaliteit bewaakt en verbetert, op punten als inkoop, ICT, planning & control, risicomangement, doelmatigheid en normtijden.

Inkoop

Net als in 2017 kwam ook in 2018 de rechtmatigheid op inkoopgebied boven 99% uit. De onrechtmatigheid bleef hiermee binnen de tolerantiegrens van 1%. In totaal is in 2018 een bedrag van € 118.000 als onrechtmatige besteding aangemerkt, tegenover € 200.000 in 2017. Het percentage onrechtmatigheid was in 2018 0,2%, tegenover 0,4% in 2017.

Om de rechtmatigheid van de inkoop te borgen, wordt onder andere gewerkt met een aanbestedingskalender en worden bestellingen vastgelegd in het inkoopstelsel van het CIZ. Dit maakt monitoring van de bestedingen mogelijk.

ICT

Voor ICT is het belangrijk de doelstellingen van het primair proces te ondersteunen. In het operationele stelsel is hiertoe, in nauwe samenwerking met de afdeling Analyse & Advies en het primair proces, een aantal verbeteringen doorgevoerd waaronder:

- registratie van klachten in Portero;
- verbeteringen in de manier waarop brieven worden samengesteld;
- implementatie van een couverteermachine voor brieven;
- verbeterde registratie in Portero van de doorlooptijden en opschortingen in het primair proces;
- implementatie van review bij Bezwaar;
- verbeteringen ten behoeve van implementatie kwaliteitssysteem Bopz;
- verbeterde registratie van vastlegging identiteitscontrole.

Verder is in 2018 de aanbesteding afgerond voor de levering van hardwaremiddelen. Dit droeg bij aan de rechtmatigheidsdoelstelling van het CIZ.

Het project voor de realisatie van een nieuw *Datawarehouse* is in het eerste kwartaal van 2018 afgerond; de verdere doorontwikkeling wordt in de lijn opgepakt. Ook is het CIZ in 2018 gestart met de inrichting van een Datalab, van waaruit wordt onderzocht of toepassing van machine learning de kwaliteit en doorlooptijd van aanvragen kan helpen verbeteren. Tevens is een aanzet gegeven voor data governance.

Planning & control cyclus

Het CIZ is als zelfstandig bestuursorgaan gebonden aan specifieke wet- en regelgeving, waaronder de *Kaderwet zelfstandige bestuursorganen*, de *Wet langdurige zorg* en de *Regeling bezoldiging en beheerskosten zelfstandige bestuursorganen VWS*. Het werkplan en de begroting van het CIZ voor 2018 zijn in december 2017 door het ministerie van VWS goedgekeurd. Met het ministerie wordt ieder kwartaal gesproken over de prestaties van het primair proces, aan de hand van de integrale-verantwoordingsrapportage. Hierin wordt ook verantwoording afgelegd over de activiteiten op het gebied van personeel, bedrijfsvoering en financiën.

Verder vonden in 2018 overleggen plaats met VWS over specifieke onderwerpen, mede op basis van uitvoeringstoetsen die uitgebracht zijn voor de uitbreiding van de Wlz met de GGZ en voor CIZ Versnelt. Ook de overgang naar de Wnra was onderwerp van gesprek met VWS.

Risicomangement

Beheersing van risico's kreeg in 2018 onverminderd aandacht. Het CIZ gebruikt hiervoor een strategisch risicoregister, waarin de belangrijkste risico's voor het behalen van de strategische doelen zijn opgenomen. Hierin zijn per strategische doelstelling de risico's benoemd die het behalen van de doelstelling in de weg kunnen staan en de beheersmaatregelen die genomen worden. Het risicoregister wordt periodiek met het management besproken, en geactualiseerd op basis van de ontwikkelingen in de loop van het jaar.

De initieel oplopende doorlooptijden maakten in 2018 aanvullende beheersmaatregelen noodzakelijk. Door de introductie van team-dagstarts wordt nu dagelijks bijgestuurd op de prestaties; tijdens de wekelijkse regionale en landelijke Obeya worden de resultaten gemonitord; en waar nodig maatregelen getroffen om bij te sturen. Verder wordt gebruik gemaakt van een landelijk forecastingmodel, om op basis van prognoses van werkaanbod en beschikbare capaciteit beter te kunnen sturen. Het effect van dit alles was dat met ingang van het derde kwartaal de doorlooptijden beter dan de norm van 95% presteerden.

Ook is de capaciteit in de uitvoering uitgebreid, om het risico van te hoge werkdruk te verlagen, wat ruimte creëert voor continue verbetering. Verder is het programma CIZ Manier van werken opgestart, waarmee onder meer een goedwerkende leercirkel in teams en op individueel niveau moet gaan ontstaan.

De tijdige implementatie van de AVG was een aanzienlijk risico in 2018. Met een projectmatige aanpak zijn de belangrijkste acties tot aan de implementatiedatum in mei uitgevoerd, met ook aandacht voor scholing van en voorlichting aan medewerkers.

Informatiebeveiliging

In 2018 is de mogelijkheid van veilig e-mailen met externe partijen integraal geïmplementeerd. Belangrijk instrument om de bewustwording van het belang van informatiebeveiliging te vergroten, is het versturen van phishing e-mails. Dit gebeurde in 2018 drie keer. Ook is aandacht besteed aan het herstellen van kwetsbaarheden in het kernsysteem Portero, op basis van de resultaten van een penetratietest in 2017. In 2018 is een hertest gedaan, om zeker te weten dat de kwetsbaarheden zijn verholpen. In 2018 is gesproken met het Nationaal Cyber Security Center (NCSC), voor een aansluiting op het Nationaal Detectie Netwerk (NDN). De planning is om dit in 2019 te realiseren.

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Ook voor het CIZ had de ingang van de AVG wetgeving per 25 mei 2018 consequenties. Specifieke onderdelen bij de implementatie van de AVG waren onder meer het opstellen van privacybeleid, het aanstellen van een Functionaris Gegevensbescherming en het vernieuwen van het privacy statement voor cliënten en medewerkers. In het eerste kwartaal zijn op alle regiokantoren en op het hoofdkantoor in Utrecht AVG workshops gehouden. Behalve bij de grondbeginselen van de AVG is daarin stilgestaan bij specifieke uitvoeringsactiviteiten. Ook na de inwerkingtreding van de AVG op 25 mei zijn er nog diverse werkzaamheden uitgevoerd om ervoor te zorgen dat het CIZ kan voldoen aan de eisen van de AVG, waaronder het vaststellen van verwerkersovereenkomsten met dienstverleners en leveranciers.

Doelmatigheid

Het CIZ is verantwoordelijk voor een doelmatige besteding van middelen en uitvoering van taken. Bij het inkopen van goederen en diensten worden, conform de *Aanbestedingswet*, offertes opgevraagd, voor een goede kwaliteit tegen een marktconforme prijs.

Voor een doelmatige uitvoering van de taken werkt het CIZ met KPI's op de belangrijkste onderdelen van het primair proces en de bedrijfsvoering. KPI's worden maandelijks besproken in de bestuurstafel en vormen een vast onderdeel van de stuurvariabelen van het management. Zo worden onder meer de productiecijfers doorlopend gezien, in relatie tot de kwaliteit van de besluiten, de instroom van de aanvragen, de productiviteit van de medewerkers en de beschikbare fte capaciteit.

Normtijden

Met behulp van de uitkomsten van het normtijdenonderzoek 2018, dat eind 2017 is gestart, heeft het CIZ de tijdbesteding in het proces van indicatiestelling in kaart gebracht. De uitkomsten hiervan vormden de input voor de begroting van 2019 en voor de bijbehorende inzet van fte capaciteit.

5 Financiën

De financieringsbijdrage van het ministerie van VWS is voor 2018 vastgesteld op € 65,7 mln. Het resultaat over 2018 is € -1,4 mln. Van de rekening courant faciliteit werd in 2018 opnieuw geen gebruik gemaakt.

Financiering

De afspraken over de financiering van de uitvoeringskosten worden ingevuld in de jaarlijkse begrotingscyclus met het ministerie van VWS. Voor 2018 is de bijdrage vastgesteld op € 65,7 mln. In deze bijdrage is € 2,5 mln. opgenomen voor de uitvoering van indicaties voor het ministerie van SZW, inzake het Besluit uitvoering kinderbijslag (Buk). Het resultaat van het CIZ bedraagt in 2018 € -1,4 mln. Het negatieve resultaat over 2018 wordt onttrokken aan de egalisatiereserve.

Uitkomsten van de begrotingsuitvoering

Het negatieve resultaat boekjaar van € 1,4 mln. is op hoofdlijnen veroorzaakt door hogere personeelskosten van € 1,8 mln. Hier tegenover staan lagere materiële kosten van in totaal € 0,4 mln.

De personeelskosten waren in 2018 € 1,8 mln. hoger dan begroot doordat vooral meer personeel is ingezet en door hogere sociale lasten. De automatiseringskosten zijn met name toegenomen door hogere onderhoudsuitgaven aan het Datawarehouse voor € 0,5 mln. De huisvestingskosten waren € 0,4 mln. lager door uitstel van geplande verbouwingen. Daarnaast is sprake van lagere overige kosten van € 0,5 mln., mede in verband met lagere advieskosten en minder uitgaven aan IQ testen.

Solvabiliteit en liquiditeit

Het solvabiliteitspercentage voor 2018 komt uit op 10,0% (2017: 14,3%). Dit percentage wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het totale vermogen. De liquiditeitsratio is 1,1 (2017: 1,0). Deze ratio wordt berekend door de vlottende activa te delen door de kortlopende schulden.

De hoogte van het solvabiliteitspercentage moet worden beoordeeld in het licht van de norm die is gesteld in de Regeling bezoldiging en beheerskosten zelfstandige bestuursorganen van het ministerie van VWS. Die bepaalt dat de egalisatiereserve maximaal 5% van het budget van het betreffende jaar mag bedragen. Deze bepaling heeft invloed op de hoogte van het solvabiliteitspercentage.

Financieringsbehoeften

Het CIZ heeft een rekening courant faciliteit van € 20 mln. In 2018 is hiervan geen gebruik gemaakt. In 2018 zijn met het ministerie van VWS en het ministerie van Financiën gesprekken gestart over de inzet van een leenfaciliteit voor het financieren van investeringen.

6 Organisatie

De ruggengraat van het CIZ wordt gevormd door de medewerkers. Het laatste gedeelte van 2018 zag een hernieuwde focus op werven van nieuw personeel, mede vanwege een aantal toekomstige taakuitbreidingen voor de organisatie. Ook de veranderende rechtspositie van de medewerkers, en de komende overgang naar de Wnra, vroeg afgelopen jaar veel aandacht.

HR-cijfers

Het CIZ hanteert richting zijn cliënten; 'De regels zijn gelijk. Toch is iedereen anders'. Hetzelfde geldt voor zijn werknemers. Eén manier om hieraan uiting te geven, is bij aannemen van personeel het diversiteitsbeginsel te omarmen. Diversiteit, in bijvoorbeeld etnische en/of culturele achtergrond, wordt als verrijkend gezien. Dit ook omdat een afspiegeling van de samenleving in het personeelsbestand goed aansluit bij de doelgroepen.

Het CIZ wil medewerkers die duurzaam inzetbaar zijn en zich verbonden voelen. Het CIZ wil medewerkers boeien zodat ze graag blijven. Zeker gezien de huidige arbeidsmarkt is dit een grote uitdaging. Naast alle activiteiten gericht op de medewerkers die al in dienst zijn, richt het CIZ zich ook actief op nieuwe medewerkers, onder meer door inrichting van een 'onboarding traject'.

Het CIZ had in 2018 gemiddeld 549 fte in dienst, waarvan 495 fte voor het primair proces en 54 fte op de overige afdelingen. Daarnaast was er gemiddeld 132 fte aan inhuurkrachten. Het personeel bestond uit 17% mannen en 83% vrouwen. Van de medewerkers is 16% jonger dan 40 jaar, 21% tussen 40 en 50 jaar, 40% tussen 50 en 60 jaar, en 23% ouder dan 60 jaar.

Van alle medewerkers was 7,2% twee jaar of korter in dienst, 76,3% was langer dan tien jaar in dienst. De gemiddelde leeftijd is 49 jaar.

Interne door- en uitstroom

In 2018 zijn vijf medewerkers doorgestroomd naar een andere functie binnen de organisatie.

Van het aantal medewerkers dat begin 2018 in vaste dienst was, heeft 9,3% de organisatie in 2018 verlaten. Dit is exclusief de medewerkers die in 2018 met pensioen gingen.

Verzuim

Over het verslagjaar 2018 is het arbeidsverzuimpercentage 4,8%. Het streefcijfer is maximaal 5%. De meldingsfrequentie over het hele jaar 2018 komt uit op 0,7.

Fit voor het werk

Een onderdeel van de CAO 2016-2018 is een individueel *Fit voor het werk*-budget. Hiermee kunnen medewerkers naar eigen inzicht werken aan het vergroten van hun eigen inzetbaarheid, zowel binnen als buiten het CIZ. Met dit budget kunnen ze declaraties indienen voor opleidingen of overige, aan het fitheidsplan gerelateerde uitgaven, of budget omzetten in vrije uren.

Werving 2019

Naar aanleiding van de uitvoeringstoetsen GGZ, CIZ Versnelt en Wzd is in het vierde kwartaal begonnen met een grote wervingscampagne. Die blijkt tot nog toe een succes. Er starten gemiddeld per maand zo'n 25 nieuwe medewerkers. In 2019 wordt de campagne geïntensiveerd. Het doel is hierbij om circa 160 fte te werven voor 1 april 2019.

ARAR/Wnra

Op 4 oktober 2018 heeft de Eerste Kamer de *Verzamelwet VWS 2018* aangenomen. Een tijdelijke overgang naar het ARAR gedurende 2019, wat eerst de bedoeling was, is hiermee van de baan. In de tweede helft van 2018 maakte het CIZ een begin met de voorbereidingen van de invoering van de Wnra per 1 januari 2020.

Verlenging CAO

Het vervallen van de rechtspersoonlijkheid van het CIZ is door het aannemen van een wetwijziging, uitgesteld tot het moment van ingang van de Wnra. Hierdoor was het noodzakelijk de CAO die tot 1-1-2019 liep, te verlengen. Na constructief overleg met de vakbonden kon voor het einde van 2018 de CAO verlengd worden.

Medezeggenschap

In 2018 waren er acht ondernemingsraad-leden actief. De OR heeft recht op elf zetels, maar de drie nog vacante zetels konden niet worden ingevuld: voor tussentijdse verkiezingen meldden zich niet genoeg kandidaten. Vanuit de netwerkgedachte wordt geprobeerd collega's vanuit hun deskundigheid bij specifieke onderwerpen te betrekken, via deelname of rechtstreekse input aan OR-commissies en -werkgroepen.

De OR heeft instemming gegeven op de volgende onderwerpen: screeningsbeleid, AVG (privacyreglementen en benoeming Functionaris Gegevensbescherming), arbobeleidsplan en ⁴PMO, aanpassing regeling ⁵TPOW, vervallen regeling minimale arbeidsduur per functie, ICT-voorzieningen. Er waren veertien eigen OR vergaderingen (waarvan vijf in de regio's) en zeven formele overlegvergaderingen met de bestuurder. Ook waren er gesprekken met een afvaardiging van de Raad van Advies en Audit Advies Commissie.

De OR adviseerde op de volgende beleidsvoornemens: functiewijzigingen afdeling HR, en herinrichting CIO-afdeling.

De OR nam deel aan verschillende themabijeenkomsten, over onder meer huisvesting, GGZ, Wnra/ARAR.

Integriteit

Het CIZ heeft september gedoopt tot de maand van integriteit. Op alle CIZ locaties is een lunchlezing gegeven waarbij bureau Governance en Integrity heeft gesproken over het belang van integer werken en handelen voor en door overheidsfunctionarissen. Naast deze – goed bezochte – lunchlezingen is met alle teams van het CIZ een integriteitssessie gehouden door de integriteitSCOördinator samen met een adviseur. Deze sessies zijn gevuld met stellingen, casuïstiek, filmpjes, dilemma's en theorie. Er is aandacht besteed aan het doen van meldingen en de vertrouwenspersoon. Er zijn twee officiële meldingen van een integriteitsschending gedaan en behandeld. Er is daarbij contact geweest met de externe vertrouwenspersoon.

Werkdrukonderzoek

Omdat het CIZ het belangrijk vindt hoe de medewerkers het werk, samenwerking en werkdruk beoordelen is een Medewerkertevredenheidsonderzoek uitgevoerd in december. De resultaten zijn in februari 2019 beschikbaar gekomen.

4 Preventief medisch onderzoek

5 Tijd- en plaats onafhankelijk werken

7 Toekomst

Het CIZ heeft voor 2019 een aantal ambitieuze plannen. Sommige hiervan zijn ingegeven door nieuwe wetgeving, andere focussen op het verder verbeteren van de werkprocessen ten behoeve van de cliënt.

CIZ Manier van werken

In 2018 is gestart met een programma waarin een aantal initiatieven is samengebracht die bijdragen aan de omwenteling naar een proactieve organisatie. Naar een organisatie die kan innoveren en die zichzelf continu verbetert. Dit programma heet CIZ Manier van werken, en is bedoeld om activiteiten meer in samenhang te organiseren en onderling te doen versterken. Binnen het programma CIZ Manier van werken, werken we langs zes lijnen, namelijk 'de Bedoeling', 'CIZ Versnelt', 'Vakmanschap', 'Leren en ontwikkelen', 'Teamsamenstelling' en 'Teamontwikkeling'. Vanaf de tweede helft van 2019 wordt de werkwijze CIZ Versnelt landelijk geïmplementeerd. Dit betekent een versnelling van de indicatiestelling naar 7 werkdagen maximaal voor digitale aanvragen.

Veranderingen in het zorgstelsel

Tussen 2019 en 2021 wordt een aantal nieuwe wetten van kracht waarop het CIZ zich moet voorbereiden (zie pagina 14 Uitvoeringstoetsen). Per 1 januari 2020 wordt de Wet Bopz vervangen door de *Wet zorg en dwang* (Wzd) en de *Wet verplichte ggz* (Wvvggz). Het CIZ krijgt er een aantal taken bij rond de voorbereiding en aanvraag van de rechterlijke machtiging. Per 1 januari 2019 is de *Wet forensische zorg* (Wfz) van kracht; het gaat hierbij voornamelijk om aanpassing in de beleidsregels en afstemming in de keten.

VWS is van plan om met ingang van 1 januari 2020 de Wlz toegankelijk te maken voor mensen met een psychische stoornis die voldoen aan de criteria van de Wlz. Dit recht kan verzilverd worden vanaf 1 januari 2021. Dit betekent dat het CIZ er een compleet nieuwe indicatiestroom bij krijgt en in 2020 start met herindiceren.

Deze nieuwe regelgeving moet worden geïmplementeerd in de processen, werkwijze en systemen. Tevens vraagt de uitvoering van deze nieuwe activiteiten extra capaciteit. De werving is in 2018 al gestart. Na een gedegen opleidings- en inwerkperiode leveren de nieuwe medewerkers eerst een bijdrage aan de voorbereidingen voor CIZ Versnelt, door bijvoorbeeld eventuele werkvoorraad weg te werken. Medewerkers in CIZ Versnelt kunnen dan van start gaan zonder onder handen werk. Vanaf tweede helft 2019 wordt capaciteit vrijgemaakt voor GGZ en Wzd.

Innovatie van processen

Het CIZ gaat op zoek naar innovatieve toepassingen van de data waarover de organisatie beschikt, om het proces van indiceren meer klantvriendelijk en minder arbeidsintensief te maken. Dit betekent bijvoorbeeld digitalisering aan de voorkant, het inzetten van data om voorspellende informatie te genereren, en gebruik van het vakmanschap ondersteunend systeem. Hiertoe gaat het CIZ door met pilots en proof of concepts. Daarnaast willen we ook met een datalab verder invulling geven aan de innovatie van onze processen.

In 2019 wil het CIZ doorgaan met het ontsluiten van gegevensbronnen, ter ondersteuning van het primair proces. Bijvoorbeeld om complexe dossiers te voorspellen, huisbezoeken effectiever te plannen, de compleetheid van dossiers te voorspellen, en kansloze aanvragen vroegtijdig te herkennen.

Fraudebestrijding

Het CIZ levert een bijdrage aan de ketenbrede fraudebestrijding binnen de zorg door deelname aan het beleidsoverleg van de Taskforce Integriteit Zorgsector. De samenwerking met de partners van het Informatie Knooppunt Zorgfraude (IKZ) kreeg in 2018 meer vorm, waardoor het aantal meldingen toeneemt. De komende jaren krijgt deze samenwerking verder vorm door het programma Rechtmatige Zorg van VWS, de ontwikkeling van specifieke wetgeving voor deze samenwerking (werktitel Wet IKZ), en de oprichting per 1 juli 2019 van de Stichting Gegevensdeling Zorgfraude (nu nog IKZ).

Kaderwet zelfstandige bestuursorganen

In 2019 voert het CIZ een evaluatie uit, volgend uit een wettelijke verplichting in de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen.

Rechtspersoonlijkheid en rechtspositie

In 2019 worden de activiteiten geïntensiveerd om een soepele overgang naar de Wet normalisatie rechtspositie ambtenaren (Wnra) mogelijk te maken. De overgang naar de Wnra per 1 januari 2020 moet tijdig en zorgvuldig worden gerealiseerd, wat veel inspanning zal vergen. Door het vervallen van de rechtspositie van het CIZ moet een overgang naar zbz-sonder rechtspersoonlijkheid in combinatie met Agentschap gerealiseerd worden, waarbij de insteek is om in de algehele bedrijfsvoering zo te organiseren dat deze niet wijzigt ten opzichte van de huidige handelingsruimte en verantwoordelijkheden.

Vooruitblik

Het CIZ heeft voor 2019 een jaarplan en initiële begroting ingediend voor € 79,8 mln., die door VWS is goedgekeurd. Aanvullend hierop zijn middels uitvoeringstoetsen begrotingen ingediend voor 'CIZ Versnelt' en Wzd, waardoor de totaalbegroting 2019 uitkomt op € 87,3 mln.

Begroting 2019

(€ x 1000)	2019 begroot
Baten	€
Bijdrage VWS	87.300
Overige baten	-
	87.300
Lasten	€
Personeelskosten	66.500
Huisvestingskosten	3.100
Automatiseringskosten	12.200
Bureaunkosten	1.100
Overige kosten	4.400
	87.300
Resultaat boekjaar	0

De toename van de begroting 2019 hangt grotendeels samen met de uitbreiding van capaciteit in het primair proces voor de uitvoering van de GGZ (her)indicaties vanaf 2020. Daarnaast wordt extra capaciteit geworven voor 'CIZ Versnelt' en de Wzd.

Investerings en financiering

Het CIZ dient in 2019 te investeren in verbouwingen als gevolg van voorgenomen verhuizingen en herinrichting van panden. Hierbij zijn in verband met de uitbreiding van personele capaciteit in 2019 aanvullende investeringen noodzakelijk in bedrijfsmiddelen zoals hardware, kantoormeubilair en telefoons. Het CIZ is over financiering van deze investeringen in gesprek met het ministerie van VWS en het ministerie van Financiën, aan de hand van de ingediende investeringsbegroting.

Ontwikkelingen van invloed op de bijdrage van het ministerie van VWS

In lijn met de goedgekeurde begroting 2019 en de aanvullend ingediende uitvoeringstoetsen neemt de bijdrage van het ministerie van VWS substantieel toe ten opzichte van 2018.

Jaarrekening

Inhoud

	Jaarrekening	27
1	Balans per 31 december 2018 (na resultaatbestemming)	29
2	Staat van baten en lasten over 2018	30
2.1	Resultaatbestemming	30
3	Kasstroomoverzicht over 2018	31
3.1	Samenstelling geldmiddelen	31
4	Toelichting behorende tot de jaarrekening 2018	32
4.1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	32
4.2	Toelichting op de balans per 31 december 2018	39
4.3	Toelichting op de staat van baten en lasten over 2018	46
	Financiële instrumenten	51
	Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum	51
	Bezoldiging topfunctionarissen	52
4.4	Overzicht nevenfuncties Bestuurder	54
	Overige gegevens	55
1	Bepalingen inzake resultaatbestemming en -verwerking	56
2	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	57

1 Balans per 31 december 2018 (na resultaatbestemming)

(€ x 1000)	Ref	31.12.2018	31.12.2017
Activa		€	€
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	960	1.357
Materiële vaste activa	2	2.679	3.548
		3.639	4.905
Vlottende activa			
Vorderingen	3	932	734
Liquide middelen	4	12.087	15.959
		13.019	16.693
		16.658	21.598
Passiva		€	€
Eigen vermogen	5	1.659	3.099
Voorzieningen	6	2.409	2.484
Langlopende schulden	7	522	675 *
Kortlopende schulden	8	12.068	15.340 *
		16.658	21.598

* Vergelijkende cijfers aangepast ten behoeve van vergelijkingsdoeleinden.

2 Staat van baten en lasten over 2018

(€ x 1000)	Ref	2018	2017
Baten		€	€
Bijdrage VWS	9	65.700	61.990
		65.700	61.990
Lasten		€	€
Personeelskosten	10	51.436	43.061
Huisvestingskosten	11	1.989	1.995
Automatiseringskosten	12	9.729	9.107
Bureaunkosten	13	846	534
Overige kosten	14	3.140	4.141
		67.140	58.838
Resultaat boekjaar		-1.440	3.152

2.1 Resultaatbestemming

(€ x 1000)	2018	2017
	€	€
Resultaat boekjaar	-1.440	3.152
Bestemming resultaat	€	€
Onttrokken aan de egalisatiereserve	-1.440	3.152
	-1.440	3.152

3 Kasstroomoverzicht over 2018

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

(€ x 1000)	2018	2017
Kasstroom uit operationele activiteiten	€	€
Resultaat boekjaar	-1.440	3.152
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	1.996	3.129
Mutatie voorzieningen	-75	-1.652
Inzet egalisatiereserve	-	-3.621
Veranderingen in het werkkapitaal:		
Reclassificatie aflossingsverplichting in kortlopende schulden	-	6.250
Mutatie vorderingen	-198	203
Mutatie kortlopende schulden	-3.272	-4.402 *
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-2.989	3.059
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	€	€
Investerings in immateriële vaste activa	-374	-614
Investerings in materiële vaste activa	-395	-796
Desinvesteringen in materiële en immateriële vaste activa	39	-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-730	-1.410
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	€	€
Aflossing lening van Ministerie van Financiën	-	-6.250
Mutatie huurkorting	-153	675 *
Mutatie liquide middelen boekjaar	-3.872	-3.926

* *Vergelijkende cijfers aangepast ten behoeve van vergelijkingsdoeleinden.*

In 2018 is er een afname van de liquide middelen van € 3,9 mln. Deze afname wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een terugbetaling aan VWS van € 4,4 mln. vanwege de maximering van de egalisatiereserve van 5% t.o.v. de bijdrage 2016.

3.1 Samenstelling geldmiddelen

(€ x 1000)	31.12.2018	31.12.2017
	€	€
Liquide middelen per 1 januari	15.959	19.885
Mutatie liquide middelen boekjaar	-3.872	-3.926
Geldmiddelen per 31 december	12.087	15.959

4 Toelichting behorende tot de jaarrekening 2018

4.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

4.1.1 Algemeen

4.1.1.1 Activiteiten

Het CIZ, gevestigd aan de Orteliuslaan 1000 in Utrecht, is in het kader van de Wet langdurige zorg belast met het vaststellen van het recht op zorg door middel van een indicatiebesluit. Daarnaast is het CIZ belast met het vaststellen van een oordeel over de noodzaak van opname of (voortzetting van) verblijf onder dwang. Als laatste is het CIZ belast met het afgeven van een advies in het kader van het Besluit uitvoering kinderbijslag (Buk). De activiteiten van het CIZ worden met ingang van 1 januari 2015 uitgevoerd als zelfstandig bestuursorgaan (zbo) van het ministerie van VWS. De activiteiten van het CIZ worden naast Utrecht ook uitgevoerd in Amsterdam, Nijmegen, Rotterdam en Zwolle. Het CIZ is ingeschreven bij het handelsregister van de Kamer van Koophandel in Utrecht, onder nummer 62253778.

4.1.1.2 Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers zijn aangepast ten behoeve van vergelijkingsdoeleinden.

4.1.1.3 Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Op basis van de Wet langdurige zorg, de Regeling bezoldiging en beheerskosten zelfstandige bestuursorganen VWS (2015) en de Kaderwet ZBO richt het CIZ de jaarrekening zoveel mogelijk in met overeenkomstige toepassing van titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk wetboek. Op basis van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving (RJ) volgt het CIZ de aanbeveling om de voorschriften van hoofdstuk RJ 640 Organisaties zonder winststreven, voor zover van toepassing en niet in strijd met BW2 titel 9, ook toe te passen. Verder past het CIZ de bepalingen uit de Wet normering topinkomens (WNT) toe.

Het CIZ gaat in de jaarrekening in op de verplichte onderwerpen, met uitzondering van onderstaande afwijking:

- Op aanwijzing van het ministerie van VWS is de verplichting tot het vormen van een wettelijke reserve op grond van BW artikel 365, lid 2 niet van toepassing verklaard op het CIZ.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. De jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2018, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2018.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Op grond van de Wet langdurige zorg (Wlz) zal het CIZ de eigen rechtspersoonlijkheid verliezen. In 2018 is een verzamelwet (VWS 2018) aangenomen waarbij het vervallen van de rechtspersoonlijkheid wordt gekoppeld aan het tijdstip waarop de Wet normalisatie rechtspositie ambtenaren in werking treedt. Dit is voorzien per 1-1-2020 en dan zal het CIZ naar verwachting de rechtspersoonlijkheid verliezen.

Om te borgen dat het CIZ na het verlies van de rechtspersoonlijkheid alle wettelijke – en contractuele activiteiten in 2020 kan blijven uitvoeren, stelt het ministerie van VWS zich garant voor de overname van alle door CIZ als zelfstandig bestuursorgaan aangelegane verplichtingen, wat middels brief dd. 12 maart 2019 is bevestigd. In de loop van 2019 wordt de transitie van de zbo CIZ naar de nieuw in te richten organisatievorm nader bepaald.

Algemene grondslagen

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt op de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van het CIZ. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schattingen worden herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie, en vereisen schattingen en veronderstellingen:

- *Voorziening jubileumuitkeringen*
De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de te verwachten jubileumuitkeringen. Deze voorziening omvat onder meer een schatting over kans dat medewerkers in dienst blijven van het CIZ. De realisatie kan afwijken van deze schattingen.
- *Voorziening Fit voor het Werk*
Uit hoofde van de in 2018 verlopen CAO, heeft CIZ nog een verplichting naar de interne personeelsleden uit een persoonsgebonden Fit voor het Werk budget, bij wie nog een niet besteed saldo resteert. Hiervoor is een voorziening gevormd met een schattingskans op besteding van het resterend budget.
- *Voorziening eigen risicodragers Werkloosheidswet (WW)*
De voorziening eigen risicodragers betreft een voorziening voor doorbetalingsplicht van werkloosheidsuitkeringen aan voormalig werknemers, die onder het eigen risicodragerschap van het CIZ zijn ontstaan. Deze voorziening omvat een schatting over de uitstroom van medewerkers uit deze voorziening. De realisatie kan afwijken van deze schatting.
- *Voorziening terugbouwverplichtingen*
Het CIZ verantwoordt een voorziening voor de contractuele terugbouwverplichtingen bij expiratie van de huurcontracten. Hierin is een schatting van gemiddelde kosten per m² bepaald.
- *Voorziening juridische claims*
De voorziening juridische claims betreft een voorziening voor mogelijke uitbetaling aan derden wegens ingediende claims. Kans tot daadwerkelijk uitbetalen van claim wordt bepaald en schatting van bedrag.

4.1.1.4 Belastingen

Het CIZ is belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting maar heeft een vrijstelling. Behoudens een aantal uitzonderingen is het CIZ niet belastingplichtig voor de omzetbelasting. Voor 2018 betreft dit de verlegde omzetbelasting in het kader van huurovereenkomsten en aanschaf van hardware.

4.1.1.5 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangen en betaalde rente zijn opgenomen onder "kasstroom uit operationele activiteiten".

4.1.1.6 Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten vorderingen, liquide middelen, langlopende schulden en kortlopende schulden. Het CIZ maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Als instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

De financiële instrumenten worden gewaardeerd conform de onder 4.1.2. opgenomen grondslagen voor de waardering van de activa en passiva.

Het CIZ heeft met het ministerie van Financiën een regeling getroffen voor het zogenoemde schatkistbankieren. Onderdeel hiervan is een rekening-courant faciliteit van maximaal € 20,0 mln. Over het saldo wordt rente vergoed of is rente verschuldigd overeenkomstig het eendaags-renteniveau voor het eurogebied (Euro Overnight Index Average).

4.1.1.7 Bijzondere waardeverminderingen

Het CIZ beoordeelt jaarlijks of een actief op de balans dienstbaar blijft aan de organisatie. Hiervan is sprake indien de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen vloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Als het CIZ inschat dat sprake is van economische veroudering of beduidend lagere economische prestaties dan verwacht, is sprake van een duurzame waardevermindering. Hier kan onder meer sprake van zijn als de dienstverlening van het CIZ wijzigt als gevolg van wetsaanpassingen en het actief daardoor niet meer of in mindere mate ondersteunend zal zijn aan de gewijzigde dienstverlening. De realisatie kan afwijken van deze schattingen.

Bijzondere waardeverminderingen worden opgenomen in de staat van baten en lasten. Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, toeneemt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van de bijzondere waardevermindering, wordt het bedrag voor het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de staat van baten en lasten.

4.1.2 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

4.1.2.1 Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. Er wordt geen rekening gehouden met eventuele restwaarde.

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn:

- Software 33%
- Activa in uitvoering 0%

Ontwikkelingskosten

Ontwikkelingskosten worden geactiveerd als het technisch uitvoerbaar is om het actief te voltooien (inclusief het beschikbaar zijn van adequate technische, financiële en andere middelen om dit te bewerkstelligen), de organisatie de intentie heeft om het actief te voltooien en het vervolgens te gebruiken of te verkopen, de organisatie het vermogen heeft om het actief te gebruiken of te verkopen, het waarschijnlijk toekomstige economische voordelen zal genereren en de uitgaven gedurende de ontwikkeling betrouwbaar zijn vast te stellen. Ontwikkelingskosten worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs omvat voornamelijk de salariskosten van het betrokken externe personeel; de geactiveerde kosten worden na beëindiging van de ontwikkelingsfase (actief gereed voor ingebruikname) afgeschreven over de verwachte gebruiksduur, die 3 jaar bedraagt. De kosten voor onderzoek en de overige kosten voor ontwikkeling worden ten laste van het resultaat gebracht in de periode waarin deze zijn gemaakt.

Bij de waardering van de immateriële vaste activa wordt rekening gehouden met een vermindering van de waarde, als deze vermindering naar verwachting duurzaam is.

Uitgaven na eerste verwerking

De uitgaven na eerste verwerking van een gekocht of zelf vervaardigd immaterieel vast actief worden toegevoegd aan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs als het waarschijnlijk is dat de uitgaven zullen leiden tot een toename van de verwachte toekomstige economische voordelen en de uitgaven en de toerekening aan het actief op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Als niet wordt voldaan aan de voorwaarden voor activering worden de uitgaven verantwoord als kosten in de staat van baten en lasten.

Bijzondere waardeverminderingen

De grondslagen voor de vaststelling en verwerking van bijzondere waardeverminderingen zijn opgenomen onder het hoofd 4.1.1.7 Bijzondere waardeverminderingen.

Afschrijvingen

De afschrijving op immateriële vaste activa vangt aan zodra de ingebruikname is gestart en vindt lineair plaats over de economische levensduur van het actief.

4.1.2.2 Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd als zij de gebruiksduur van het object verlengen en/of leiden tot toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot het object.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering, alsmede vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij desinvestering.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd, waarbij geen rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde:

- Hardware 33%
- Verbouwingen & Inventaris 20%

Bij de waardering van de materiële activa wordt rekening gehouden met een vermindering van de waarde, als deze vermindering naar verwachting duurzaam is.

4.1.2.3 Financiële instrumenten

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd:

Vorderingen

Vorderingen worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en bestaan uit kasgeld, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden.

Kortlopende schulden

Het CIZ heeft kortlopende schulden, die nominaal worden gewaardeerd. Het CIZ kan gebruik maken van een door het ministerie van Financiën ter beschikking gestelde kredietfaciliteit.

4.1.2.4 Egalisatiereserve

De bijdrage aan het CIZ wordt door het ministerie van VWS toegekend op grond van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen, de Wet langdurige zorg en de Regeling bezoldiging en beheerskosten zelfstandige bestuursorganen VWS. De bijdrage dient ter dekking van de organisatiekosten.

De egalisatiereserve bedraagt ten hoogste 5% van de bijdrage van het ministerie van VWS. De egalisatiereserve bedraagt aan het eind van het begrotingsjaar nooit minder dan nul. Het onverdeeld resultaat wordt, na vaststelling van de jaarrekening, in zijn geheel toegevoegd of onttrokken aan de egalisatiereserve. Indien dit leidt tot een overschrijding van het maximum van de egalisatiereserve wordt het meerdere teruggevorderd door het ministerie van VWS en als kortlopende schuld op de balans verantwoord.

4.1.2.5 Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de beste schatting van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

De voorzieningen voor reorganisatie, huurverplichtingen, juridische claims en personele voorzieningen worden door het ministerie van VWS gefinancierd en om die reden op nominale wijze gewaardeerd, om aansluiting te houden met de verstrekte bijdrage en de terugbetalingsverplichtingen aan het ministerie.

Voorziening juridische claims

De voorziening juridische claims betreft een voorziening voor uitbetaling aan derden wegens ingediende claims, waarvan de juridische inschatting is dat de kans op deze uitbetaling reëel wordt geacht.

Voorziening terugbouwverplichtingen

De voorziening terugbouwverplichtingen is een voorziening voor de kosten van de terugbouwverplichtingen bij expiratie van de huurcontracten.

Reorganisatievoorziening

De reorganisatievoorziening betreft de kosten die direct samenhangen met in gang gezette reorganisaties en heeft deels een kortlopend en deels een langlopend karakter. De voorziening is gebaseerd op verplichtingen ten aanzien van reductie van het aantal medewerkers, als gevolg van reorganisaties. De berekening van de voorziening is gebaseerd op de nu geldende wetgeving, waarbij rekening is gehouden met een latere AOW leeftijd.

Voorziening eigen risicodragers WW

De voorziening eigen risicodragers is een voorziening voor doorbetalingsplicht van werkloosheidsuitkeringen aan voormalig werknemers, die onder het eigen risicodragerschap van het CIZ zijn ontstaan. De door het UWV uitbetaalde WW uitkeringen worden doorbelast aan het CIZ. Deze voorziening omvat (voormalig) werknemers, waarvan op balansdatum vaststaat dat instroom in de WW onder het eigen risicodragerschap van het CIZ plaatsvindt.

Personeel gerelateerde voorzieningen

Voorziening Fit voor het Werk

Uit hoofde van de in 2018 verlopen CAO, heeft CIZ nog een verplichting voor de interne personeelsleden uit een persoonsgebonden Fit voor het Werk budget, bij wie nog saldo resteert. Hiervoor is een voorziening gevormd.

Voorziening langdurig verzuim

De voorziening langdurig verzuim betreft een voorziening voor het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

Voorziening jubileumuitkeringen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de waarde van de te verwachten jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

4.1.2.6 Leasing

De organisatie kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een lease-overeenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten worden geclassificeerd als operationele lease. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Financiële lease

Het CIZ treedt niet op als lessee in een financiële lease.

Operationele lease

Als het CIZ optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste of ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

4.1.3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

4.1.3.1 Baten

Baten omvatten bijdragen van het ministerie van VWS. De bijdragen worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar waarop de bijdrage betrekking heeft. De jaarrekening is gebaseerd op de bijdrage 2018. De bijdrage 2018 is door het ministerie van VWS vastgesteld op basis van de begroting van het CIZ.

4.1.3.2 Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis, en toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

4.1.3.3 Personele kosten

Periodiek betaalbare beloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door het CIZ.

Fit voor het werk budget

Een onderdeel van de CAO 2016-2018 is een individueel Fit voor het werk budget. Met dit budget kunnen medewerkers naar eigen inzicht werken aan het vergroten van hun eigen inzetbaarheid, zowel binnen als buiten het CIZ. Om gebruik te maken van dit budget moeten medewerkers een persoonlijk fitheidsplan opstellen. Vervolgens kunnen medewerkers declaraties indienen voor opleidingen, overige aan het fitheidsplan gerelateerde uitgaven of budget omzetten in vrije uren. Declaraties voor opleidingen en overige uitgaven worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de declaratie wordt ingediend. Gekochte vrije uren worden als verplichting op de balans opgenomen, voor zover niet in het zelfde jaar opgenomen. Voor het resterend saldo van het budget uit de CAO met looptijd 2016-2018 is een voorziening getroffen.

Pensioenen

Het uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Het CIZ had tot 1-1-2017 twee pensioenregelingen, bij het ABP en bij het pensioenfonds Zorg en Welzijn. De regelingen zijn gebaseerd op het zogenoemde middelloon, voor zover het loon betreft na 1 januari 2005. Voor de pensioenregelingen betaalt het CIZ op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfonds en verzekeringsmaatschappijen. In de uitvoeringsovereenkomsten is een voorwaardelijke indexatie opgenomen. Vanaf 1-1-2017 zijn alle medewerkers overgegaan op de pensioenregeling van ABP.

Per balansdatum is de in de uitvoeringsovereenkomsten opgenomen pensioendatum de eerste van de maand waarin de deelnemer 66 jaar wordt; ingeval van recht op een flexibele pensionering is de vroegste ingangsdatum vijf jaar voor de pensioendatum.

Op dit moment kunnen Zorg en Welzijn en ABP niet meewerken aan een verzoek tot collectieve waardeoverdracht in verband met de (te lage) stand van de dekkingsgraad. Pas als deze weer toereikend is (op het moment dat dekkingsgraad 105% bedraagt), kan er eventueel medewerking worden verleend. Hierbij is echter ook de rol van De Nederlandse Bank (DNB) als toezichthouder van belang. Elk verzoek tot collectieve waardeoverdracht moet worden voorgelegd aan DNB. DNB stelt dat een collectieve waardeoverdracht geen nadeel mag opleveren. Dit betekent dat het overdragende pensioenfonds meegeeft wat er beschikbaar is en het ontvangende pensioenfonds aan waarde vraagt dat nodig is om neutraal in te kopen. Als het overdragende pensioenfonds te weinig mee kan geven, dan kan de collectieve waardeoverdracht alleen plaatsvinden als de werkgever het verschil bijstort. Dit verschil kan pas worden bepaald op het moment waarop de overdracht daadwerkelijk plaatsvindt.

De beleidsdekkingsgraden van de van toepassing zijnde pensioenuitvoerders bedragen per 31 december 2018: ABP 103,8% en Zorg en Welzijn 101,3%.

De pensioenregels schrijven voor dat de beleidsdekkingsgraad 128% (afhankelijk van de rente en beleggingsmix kan deze grens verschuiven) moet zijn. Wettelijk is bepaald dat de beleidsdekkingsgraad niet langer dan 5 jaar onder 104,2% mag liggen.

Als de beleidsdekkingsgraad lager is dan 128%, moet de pensioenuitvoerder een herstelplan opstellen om binnen maximaal 10 jaar weer een dekkingsgraad van minimaal 128% te krijgen. In geval de pensioenuitvoerder verwacht dat het niet lukt om binnen 10 jaar de 128% te halen of dat de beleidsdekkingsgraad langer dan 5 jaar lager is dan 104,2%, moeten de pensioenen worden verlaagd en/of premies worden verhoogd.

De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa als deze tot een terugbetaling leiden of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Afgezien van de betaling van premies heeft het CIZ geen verdere verplichtingen op basis van deze pensioenregelingen.

Eigen risicodragers voor de WW

Vanaf 1 januari 2017 is het CIZ overheidswerkgever in de zin van artikel 72a WW. Hiermee is het CIZ verplicht eigen risicodragers voor de WW. Als eigenrisicodragers voor de WW betaalt het CIZ de kosten van de WW-uitkering, als werknemers werkloos worden. Het UWV betaalt de uitkering aan de ex-werknemer en brengt deze kosten bij het CIZ in rekening. Het CIZ betaalt geen WW-premie, maar wel de UFO premie in verband met de kosten voor ziekteverzuim tijdens de WW periode. Op het moment dat een werknemer een WW-uitkering krijgt, brengt het UWV die bij het CIZ in rekening, verhoogd met de werkgeverslasten.

4.1.3.4 Afschrijvingen

Immateriële activa en materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikname lineair afgeschreven over de verwachte economische levensduur van het actief, waarbij geen rekening wordt gehouden met een restwaarde. Als een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa worden separaat in de staat van baten en lasten gepresenteerd.

4.1.3.5 Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdevenredig verwerkt, daarbij wordt rekening gehouden met de nominale rentevoet van de betreffende activa en passiva.

4.2 Toelichting op de balans per 31 december 2018

Vaste activa

1 Immateriële vaste activa

(€ x 1000)	Software	Activa in uitvoering	Totaal
	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2018			
Verkrijgings- en/of vervaardigingsprijs	11.701	-	11.701
Cumulatieve afschrijvingen en overige waardeverminderingen	-10.343	-	-10.343
	1.358	-	1.358
Mutaties			
Investerings	373	-	373
Afschrijvingen	-771	-	-771
Correctie investeringen voorgaand boekjaar	-366	-	-366
Correctie cum. afschrijvingen voorgaand boekjaar	366	-	366
	-398	-	-398
Boekwaarde per 31 december 2018			
Verkrijgings- en/of vervaardigingsprijs	11.708	-	11.708
Cumulatieve afschrijvingen en overige waardeverminderingen	-10.748	-	-10.748
	960	-	960

Het CIZ verantwoordt onder de immateriële activa de geactiveerde kosten van ontwikkelingsprojecten. Dit betreft de in eigen beheer ontwikkelde software.

In 2018 is er voor € 0,4 mln. geïnvesteerd ten behoeve van het Datawarehouse. Het reguliere onderhoud aan het Datawarehouse komt rechtstreeks ten laste van de exploitatie. In 2018 is voor een bedrag van € 0,8 mln. afgeschreven op het Datawarehouse.

De correcties voorgaand boekjaar betreft een correctie op de administratieve aansluiting op de subadministratie, cumulatieve- investering en afschrijving was te hoog gewaardeerd op de balans. Dit heeft geen invloed op de boekwaarde.

2 Materiële vaste activa

(€ x 1000)	Hardware	Verbouwingen & Inventaris	Activa in uitvoering	Totaal
	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2018				
Verkrijgings- en/of vervaardigingsprijs	5.976	4.567	-	10.543
Cumulatieve afschrijvingen en overige waardeverminderingen	-5.253	-1.741	-	-6.994
	723	2.826	-	3.549
Mutaties				
Investerings	339	55	-	394
Afschrijvingen	-501	-724	-	-1.225
Impairments	-	-39	-	-39
	-162	-708	-	-870
Boekwaarde per 31 december 2018				
Verkrijgings- en/of vervaardigingsprijs	6.315	4.622	-	10.937
Cumulatieve afschrijvingen en overige waardeverminderingen	-5.754	-2.504	-	-8.258
	561	2.118	-	2.679

De materiële vaste activa betreffen verbouwing van huurlocaties, aanschaf van inventaris conform het door het CIZ vastgestelde huisvestingsplan en aanpassingen van de ICT infrastructuur. Het CIZ is economisch eigenaar van investeringen in verbouwingen.

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn:

- Hardware 33%
- Verbouwingen & Inventaris 20%

Hardware

De investeringen in hardware van € 0,3 mln. hebben voornamelijk betrekking op aanschaf van hardware in verband met het toegenomen personeelsbestand. Er is voor € 0,5 mln. afgeschreven op hardware in gebruik.

Verbouwingen en Inventaris

In 2018 is € 0,1 mln. geïnvesteerd in verbouwingen en inventaris in verband met vernieuwingen. Er is voor € 0,8 mln. afgeschreven.

De waardevermindering heeft te maken met de afwaardering van activa die onderdeel zijn van locatie Rotterdam waar het huurcontract afloopt per 1-9-2019 en het CIZ niet meer kan verlengen.

3 Vorderingen

(€ x 1000)	2018	2017
Vorderingen	€	€
Handelsdebiteuren	-	-
Overige vorderingen en overlopende activa	932	734
	932	734

(€ x 1000)	2018	2017
Overige vorderingen en overlopende activa	€	€
Vooruitbetaalde kosten	775	663
Waarborgsommen	84	47
Overige vorderingen	73	24
	932	734

De vooruitbetaalde kosten betreffen vooruitbetaalde huur- en servicekosten en licenties.

4 Liquide middelen

(€ x 1000)	2018	2017
	€	€
Rekening-courant ministerie van Financiën	12.078	15.949
Banken	8	9
Kas	1	1
	12.087	15.959

In de rekening-courant met het ministerie van Financiën is een bedrag van € 0,5 mln. niet ter vrije beschikking van het CIZ, door afgegeven bankgaranties. Het CIZ heeft met het ministerie van Financiën een regeling getroffen voor het zogenoemde schatkistbankieren. Onderdeel hiervan is een rekening-courant faciliteit van maximaal € 20,0 mln.

In 2018 is er een afname van de liquide middelen van € 3,9 mln. Deze afname wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de terugbetaling van € 4,4 mln. vanwege de maximering van de egaliseringsreserve over het jaar 2016.

5 Eigen vermogen

(€ x 1000)	Egalisatie reserve	Totaal vermogen
	€	€
Stand per 31 december 2017	3.099	3.099
Resultaat 2018	-1.440	-1.440
Stand per 31 december 2018	1.659	1.659

Het resultaat is verwerkt vooruitlopend op de goedkeuring van het ministerie van VWS.

Het resultaat boekjaar komt ten laste van de egaliseringsreserve.

De maximale omvang van de egaliseringsreserve is 5% van de toegekende bijdrage van het betreffende boekjaar (2018: € 65,7 mln.) en bedraagt voor 2018 maximaal € 3,3 mln.

Met het negatieve resultaat over 2018 daalt de egaliseringsreserve tot € 1,7 mln.

6 Voorzieningen

(€ x 1000)	31.12.2018	31.12.2017
	€	€
Juridische claims	85	-
Terugbouwverplichtingen	223	209
Reorganisatie	45	170
Eigen risicodragers WW	537	1.301
Personeel gerelateerde voorzieningen	1.519	804
	2.409	2.484

(€ x 1000)	Stand per 01.01.2018	Dotatie	Onttrek- king	Vrijval	Stand per 31.12.2018
	€	€	€	€	€
Juridische claims	-	85	-	-	85
Terugbouwverplichtingen	209	14	-	-	223
Reorganisatie	170	42	158	9	45
Eigen risicodragers WW	1.301	138	553	349	537
Personeel gerelateerde voorzieningen	804	882	139	28	1.519
	2.484	1.161	850	386	2.409

Toelichting op de voorzieningen

Grondslagen voor voorzieningen worden toegelicht in paragraaf 4.1.2.5, schattingen in paragraaf 4.1.1.3.

6.1 Juridische claims

In verband met een lopende claim is een voorziening opgenomen.

6.2 Terugbouwverplichtingen

De samenstelling van deze voorziening is voor de korte termijn (<1 jaar) € 0,0 mln. en voor de middellange termijn (1-5 jaar) € 0,2 mln.

6.3 Reorganisatie

De samenstelling van de reorganisatievoorziening is voor de korte termijn (<1 jaar) € 0,1 mln.

6.4 Eigen risicodragers WW

Deze voorziening betreft de doorbetalingsplicht van WW uitkeringen aan (voormalig) werknemers, waarvan op balansdatum vaststaat dat instroom in de WW onder het eigen risicodragerschap van het CIZ plaatsvindt.

De voorziening eigenrisicodragers WW betreft de verwachte kosten van WW uitkeringen die in het kader van artikel 72a WW voor rekening van het CIZ komen. De voorziening bedraagt € 0,5 mln. en is kortlopend. Bij het bepalen van de voorziening is rekening gehouden met de hoogte van de WW uitkeringen, de daaraan gerelateerde werkgeverslasten en de verwachte uitstroom van de voormalig medewerkers uit de WW. In 2018 is een bedrag van € 0,4 mln. vrijgevallen uit de in 2017 bepaalde voorziening, vrijgevallen vanwege uitstroom uit de WW van ex-medewerkers die een nieuwe baan gevonden hebben. Een bedrag van € 0,1 mln. is aan de voorziening gedoteerd, in verband met nieuwe instroom in de WW. De samenstelling van de voorziening eigen risicodragers WW is voor de korte termijn (<1 jaar) € 0,4 mln., voor de middellange termijn (1-5 jaar) € 0,1 mln.

6.5 Personeel gerelateerde voorzieningen

Deze voorziening betreft de jubileumvoorziening, de voorziening langdurig verzuim en de voorziening uit hoofde van een CAO verplichting (Fit voor het Werk).

De jubileumvoorziening is langlopend. De samenstelling van de personeel gerelateerde voorziening is voor de korte termijn (<1 jaar) € 0,1 mln. voor de middellange termijn (1-5 jaar) € 0,2 mln. en voor de lange termijn (> 5 jaar) € 0,5 mln. in 2018 is aan de jubileumvoorziening € 0,2 mln. toegevoegd, veroorzaakt door het toegenomen aantal medewerkers.

De voorziening langdurig verzuim bedraagt € 0,1 mln. en betreft de korte termijn (<1 jaar) € 0,1 mln. In 2018 is uit de voorziening langdurig verzuim € 0,8 mln. vrijgevallen, door personeelsmutaties en herstel van medewerkers en nieuwe langdurige ziektegevallen.

7 Langlopende schulden

(€ x 1000)	31.12.2018	31.12.2017
	€	€
Lening ministerie van Financiën		
Stand per 1 januari	-	6.250
Aflossingsverplichting komend (boek)jaar	-	-6.250
Huurvrije periode		
Stand per 1 januari	675	-
Aflossingsverplichting komend (boek)jaar	-153	-
Langlopend deel per 31 december	522	675 *

* *Vergelijkende cijfers aangepast ten behoeve van vergelijkingsdoeleinden.*

De langlopende schuld hangt samen met de boekhoudkundige afwikkeling van het huurcontract voor de vestiging Utrecht over de totale looptijd van het contract.

8 Kortlopende schulden

(€ x 1000)	31.12.2018	31.12.2017
	€	€
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	1.267	1.648
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen	2.968	1.963
Overlopende passiva	7.833	11.729
	12.068	15.340
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen	€	€
Loonheffing	1.687	1.577
Loonheffing herziening 2017 en 2018	798	-
Pensioen	446	379
Omzetbelasting	37	7
	2.968	1.963
Overlopende passiva	€	€
Schuld aan het ministerie van VWS	3.621	7.991
Nog te betalen kosten	1.486	525
Reservering vakantiegeld	1.243	1.101
Reservering vakantiedagen	962	1.023
Nog te alloceren huurvrije periode	157	720
Overige schulden	364	369 *
	7.833	11.729

* *Vergelijkende cijfers aangepast ten behoeve van vergelijkingsdoeleinden.*

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.

De schulden aan leveranciers € 1,3 mln. bestaan hoofdzakelijk uit schulden aan leveranciers van automatiseringsdiensten en extern personeel.

De nog te alloceren huurvrije periode € 0,2 mln. is de huurkorting op het gehuurde pand in Utrecht aan de Orteliuslaan, voor het gedeelte dat betrekking heeft op de periode < 1 jr.

De overige schulden zijn € 0,3 mln. en bestaan voornamelijk uit een verplichting voor kosten van vaststellingsovereenkomsten.

(€ x 1000)	2018	2017
Schuld aan het ministerie van VWS	€	€
Stand per 1 januari	7.991	-
Terugbetaling maximering egalisatiereserve 2016	-4.370	4.370
Terug te betalen maximering egalisatiereserve 2017	-	3.621
Stand per 31 december	3.621	7.991

De terugbetaling maximering egalisatiereserve betreft de maximering van de egalisatiereserve op 5% van de door het ministerie van VWS toegekende bijdrage. Deze terugbetaling is als kortlopende schuld aan het ministerie van VWS verantwoord. De terugbetaling vindt plaats naar aanleiding van een verzoek van het ministerie van VWS.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen, activa en regelingen

(€ x 1000)	< 1 jaar	> 1 jaar < 5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Verplichtingen	€	€	€	€
Huur- en servicecontracten panden	1.629	3.057	-	4.686
Leasecontracten wagenpark	75	140	-	215
Overige overeenkomsten	2.082	1.477	-	3.559
	3.786	4.674	-	8.460

(€ x 1000)	< 1 jaar	> 1 jaar < 5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Vorderingen	€	€	€	€
Van UWV te ontvangen transitievergoedingen van werknemers ziek uit dienst	-	415	-	415
	-	415	-	415

Deze meerjarige financiële verplichtingen hebben betrekking op lopende huurcontracten, servicecontracten en dienstverleningsovereenkomsten. De vorderingen betreffen aan medewerkers betaalde transitievergoedingen vanaf 1 juli 2015, die ziek uit dienst zijn gegaan en door het CIZ kunnen worden teruggevorderd bij het UWV per 1 april 2020. (Wet compensatie transitievergoeding na 2 jaar ziekte).

4.3 Toelichting op de staat van baten en lasten over 2018

Staat van baten en lasten – vergelijking met de begroting 2018

(€ x 1000)	Ref	2018 werkelijk	2018 begroot	2017 werkelijk
Baten		€	€	€
Bijdrage VWS	9	65.700	65.700	61.990
Lasten				
Personeelskosten	10	51.436	49.602	43.061
Huisvestingskosten	11	1.989	2.374	1.995
Automatiseringskosten	12	9.729	9.197	9.107
Bureaunkosten	13	846	903	534
Overige kosten	14	3.140	3.624	4.141
		67.140	65.700	58.838
Resultaat boekjaar		-1.440	0	3.152

In de vergelijking met de begroting is het negatieve resultaat boekjaar van € 1,4 mln. op hoofdlijnen veroorzaakt door hogere personeelskosten van € 1,8 mln. door meer inzet van personeel en hogere sociale lasten. Hier tegenover staan lagere materiële kosten van in totaal € 0,4 mln. De automatiseringskosten zijn met name toegenomen door hogere onderhoudsuitgaven aan het Datawarehouse voor € 0,5 mln. De huisvestingskosten waren € 0,4 mln. lager door uitstel van geplande verbouwingen. Daarnaast is sprake van lagere overige kosten van € 0,5 mln. mede in verband met latere advieskosten en minder uitgaven aan IQ testen.

Toelichting:

- 9 In 2018 is een bijdrage verstrekt door het ministerie van VWS van € 65,7 mln. conform de begroting van het CIZ van € 63,2 mln. voor Wlz en € 2,5 mln. voor Buk.
- 10 De personeelskosten zijn € 3,8 mln. hoger dan begroot door hogere inzet van personeel. Hier staat tegenover dat er in 2018 minder Fit voor het werk uitgaven zijn gedaan voor € 0,4 mln. en lagere uitgaven voor vaststellingsovereenkomsten van circa € 1,6 mln., wat in totaal leidt tot een hoger kostenniveau van € 1,8 mln. t.o.v. de begroting.
- 11 De huisvestingskosten zijn € 0,4 mln. lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat de geplande verbouwingen van de locaties Amsterdam en Rotterdam niet meer in 2018 hebben plaatsgevonden.
- 12 De automatiseringskosten vallen € 0,5 mln. hoger uit dan begroot, met name door hogere onderhoudskosten aan het Datawarehouse van € 0,9 mln. De uitgaven aan diverse projectmatige werkzaamheden waren € 0,4 mln. lager dan begroot.
- 13 De bureaunkosten zijn iets lager dan begroot, hoofdzakelijk veroorzaakt doordat de portokosten en telefoniekosten zijn gedaald door nieuw aanbestede contracten. Tegenover de realisatie van 2017 staan extra drukwerkkosten vanwege nieuw uitgebrachte brochures in 2018.
- 14 De overige kosten zijn € 0,5 mln. lager dan begroot. Dit komt doordat er minder gebruik is gemaakt van externe adviseurs voor € 0,4 mln. en € 0,3 mln. lagere uitgaven aan de afname IQ testen ten behoeve van de indicaties in het primair proces. Daarentegen zijn er € 0,2 mln. meer kosten gerealiseerd dan begroot door hogere afschrijvingskosten op de geactiveerde software van het Datawarehouse en vanwege extra aanpassingen aan gebouwen.

Staat lasten naar product – vergelijking met de begroting 2018

(€ x 1000)	2018 werkelijk	2018 begroot	2017 werkelijk
Lasten	€	€	€
Wlz beoordelen	16.698	17.450	14.905
Wlz onderzoek	36.323	34.050	30.875
Wlz bezwaar	2.371	2.550	2.450
Bopz onderzoek	9.273	9.100	7.910
Buk beoordelen	2.054	2.300	2.450
Buk bezwaar	421	250	248
Totaal lasten	67.140	65.700	58.838

In navolging van artikel 18.1 van de regeling bezoldiging en beheerskosten zbo's is de exploitatierekening aangesloten op de inrichting van de begroting 2018, zoals deze door het ministerie van VWS is goedgekeurd.

De werkelijke kosten 2018 zijn toegerekend aan de producten op basis van de afgehandelde aanvragen in 2018. Hiervoor is gebruik gemaakt van het kostprijsmodel, met normtijden per product conform de begroting 2018 en verdeelsleutels voor de indirecte kosten. De normtijden worden periodiek herijkt op basis van de uitvoeringspraktijk en vormen input voor de begrotingscyclus.

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2018

9 Bijdrage VWS

(€ x 1000)	2018	2017
	€	€
Bijdrage VWS	65.700	61.990
Totaal	65.700	61.990

In 2018 is een bijdrage verstrekt door het ministerie van VWS van € 65,7 mln., bestaande uit de initiële begroting van het CIZ van € 62,5 mln., de uitvoering Buk van € 2,5 mln. en een additionele bijdrage boven de initiële begroting van € 0,3 mln. voor de uitvoeringstoets IQ testen en € 0,4 mln. voornamelijk voor extra opleidingskosten.

In 2018 is de bijdrage voor operationele kosten van het CIZ toegenomen van € 62,0 mln. naar € 65,7 mln., door een hogere benodigde inzet van personeel voor uitvoering van het indicatieproces.

10 Personeelskosten

(€ x 1000)	2018	2017
	€	€
Lonen en salarissen	27.336	27.412
Dotatie / vrijval voorzieningen	676	-355
Sociale lasten	4.511	3.543
Pensioenlasten	3.829	3.464
	36.352	34.064
Inhuur personeel	11.897	7.975
Overige personeelskosten	3.187	1.022
	15.084	8.997
Totaal	51.436	43.061

In 2018 zijn de lonen en salarissen ongeveer gelijk aan 2017. Deze kosten zijn toegenomen doordat in 2018 meer medewerkers zijn ingezet dan in 2017, daarnaast zijn de kosten van vaststellingsovereenkomsten gedaald.

De kosten van voorzieningen zijn in totaal met € 1,0 mln. toegenomen in vergelijking met 2017. Dit hangt samen met een dotatie in 2018 van € 0,7 mln. voor de personeelsvoorziening Fit voor het Werk. Daarentegen was er in 2017 een vrijval in de voorzieningen van € 0,4 mln.

De sociale lasten en pensioenlasten zijn in 2018 hoger uitgevallen dan 2017 door de gestegen premies. De kosten voor het inhuren van personeel waren in 2018 hoger door extra inzet van externe medewerkers. De overige personeelskosten zijn toegenomen door hogere opleidingskosten als gevolg van opleiding en werving van nieuwe medewerkers.

Werknemers

	2018		2017	
	Mede-werkers	FTE	Mede-werkers	FTE
Uitvoering primair proces	585	495	523	429
Overige afdelingen	59	54	60	56
Totaal	644	549	583	485

Het aantal interne medewerkers is in 2018 toegenomen om alle indicaties adequaat te kunnen afhandelen.

11 Huisvestingskosten

(€ x 1000)	2018	2017
	€	€
Huur onroerend goed	1.146	1.247
Dotatie / vrijval voorziening huurverplichtingen	14	-30
Servicekosten	401	349
Schoonmaakkosten	127	139
Bewakingskosten	81	93
Overige huisvestingskosten	220	197
Totaal	1.989	1.995

De totale huisvestingskosten in 2018 zijn ongeveer gelijk gebleven aan 2017.

12 Automatiseringskosten

(€ x 1000)	2018	2017
	€	€
Dataverbindingen	4.433	4.202
Onderhoudscontracten software	3.955	3.586
Ingehuurde ICT-diensten	4	69
Licentiekosten	963	911
Overige hardwarekosten	374	339
Totaal	9.729	9.107

De automatiseringskosten zijn met € 0,6 mln. toegenomen ten opzichte van 2017, voornamelijk door extra onderhoudskosten voor het Datawarehouse, incidentele opdrachten en toegenomen licentiekosten en dataverbindingskosten vanwege het toegenomen aantal medewerkers.

13 Bureaunkosten

(€ x 1000)	2018	2017
	€	€
Bureaunkosten	846	534
Totaal	846	534

De bureaunkosten bestaan uit kantoorartikelen, contributies en abonnementen, portokosten en kosten voor communicatie en drukwerk. De kosten waren in 2018 hoger vanwege hogere drukwerkkosten van € 0,2 mln. door het laten drukken van nieuwe brochures. Daarnaast zijn de portokosten toegenomen met € 0,1 mln.

14 Overige kosten

(€ x 1000)	2018	2017
	€	€
Afschrijvingskosten	2.035	3.129
Diensten van derden	640	515
Communicatiekosten	101	179
Verzekeringskosten	37	23
Financiële baten en lasten	-	9
Overige kosten	327	286
Totaal	3.140	4.141

De overige kosten zijn in 2018 met name toegenomen door hogere afschrijvingskosten:

Afschrijvingen

(€ x 1000)	2018	2017
	€	€
Software	771	1.758
Gebouwen en inventaris	724	682
Hardware	501	647
Waardeverminderingen	39	42
Versnelde afschrijving vaste activa	-	-
Totaal	2.035	3.129

De afname van de afschrijvingskosten in 2018 is vooral te relateren aan het reeds geheel in 2017 afgeschreven softwaresysteem Portero dat nog in gebruik is.

Accountantshonoraria

(€ x 1000)	2018	2017
	€	€
Controle van de jaarrekening	167	154
Andere controlewerkzaamheden	-	-
Andere niet controlediensten	-	-
Totaal	167	154

De accountantshonoraria hebben betrekking op het boekjaar waarin de werkzaamheden hebben plaatsgevonden.

Financiële instrumenten

Algemeen

Het CIZ maakt geen gebruik van financiële instrumenten, die het CIZ bloot zou kunnen stellen aan markt-, valuta-, rente-, krediet- en/of liquiditeitsrisico's.

Kredietrisico

Het CIZ loopt zeer beperkt kredietrisico over leningen en vorderingen opgenomen onder de overige vorderingen en liquide middelen die op de balans zijn verantwoord.

Renterisico en kasstroomrisico

Het CIZ loopt zeer beperkt renterisico over de rentedragende schulden.

Liquiditeitsrisico

Het CIZ bewaakt de liquiditeitspositie door middel van periodieke liquiditeitsprognoses. Het verantwoordelijk management ziet erop toe dat voor de organisatie steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Belangrijke gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen noemenswaardige gebeurtenissen voorgedaan die invloed hebben op de jaarrekening 2018.

Bezoldiging topfunctionarissen

De Wet Normering Topinkomens (WNT) stelt maxima aan bezoldigingen en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen (WNT-norm). De wet verplicht organisaties ook transparant te zijn over de bezoldigingsgegevens van alle medewerkers die boven deze norm uitkomen. De bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur mag niet hoger zijn dan de WNT-norm. Deze norm is sinds 1 januari 2015 bij wet verlaagd en bedraagt in 2018 € 189.000 (de zogenoemde WNT-2 norm).

De bezoldigingsgegevens van de topfunctionarissen van het CIZ zijn:

1 Bezoldiging topfunctionarissen

Gegevens 2018	J.H. Ouwehand	C.C.P. Klijn	J.P. van der Harst
Functiegegevens	Bestuurder	COO	CFO
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1 januari - 31 december	1 januari - 31 december	1 januari - 30 juni
Omvang dienstverband in FTE	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	ja	ja
Bezoldiging	bedragen x € 1		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	169.295	110.963	73.702
Beloningen betaalbaar op termijn	19.295	18.143	9.072
Subtotaal	188.590	129.106	82.774
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000	189.000	93.205
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	188.590	129.106	82.774
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017	J.H. Ouwehand	C.C.P. Klijn	J.P. van der Harst
Functiegegevens	Bestuurder	COO	CFO
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1 januari - 31 december	1 januari - 31 december	1 januari - 31 december
Omvang dienstverband in FTE	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	ja	ja
Bezoldiging	bedragen x € 1		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	162.680	108.140	112.570
Beloningen betaalbaar op termijn	18.270	16.300	16.960
Subtotaal	180.950	124.440	129.530
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	181.000	174.060	181.000
Totale bezoldiging	180.950	124.440	129.530

In het boekjaar 2018 is door de bestuurder een bedrag van € 4.313 gedeclareerd. (2017: € 7.604)

2 Vergoeding Raad van Advies

De Raad van Advies is formeel volgens de WNT geen toezichthoudend orgaan. In het kader van transparantie wordt de bezoldiging van dit orgaan wel behandeld alsof dit een toezichthoudend orgaan is.

Gegevens 2018	F. Leeflang	T. Thissen	S.J.L. van der Velde
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1 januari - 31 december	1 januari - 31 december	1 januari - 31 december
Bezoldiging	bedragen x € 1		
Totale bezoldiging	18.000	12.000	12.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	28.350	18.900	18.900
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017	F. Leeflang	T. Thissen	S.J.L. van der Velde
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1 januari - 31 december	1 januari - 31 december	1 januari - 31 december
Bezoldiging	bedragen x € 1		
Totale bezoldiging	18.000	12.000	12.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	27.150	18.100	18.100

3 Vergoeding Audit Advies Commissie

De Audit Advies Commissie is formeel volgens de WNT geen toezichthoudend orgaan. In het kader van transparantie wordt de bezoldiging van dit orgaan wel behandeld alsof dit een toezichthoudend orgaan is.

Gegevens 2018	A.F.J. van Overmeire	M. de Vries
Functiegegevens	Voorzitter	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1 januari - 31 december	1 januari - 31 december
Bezoldiging	bedragen x € 1	
Totale bezoldiging	18.000	12.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	28.350	18.900
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017	A.F.J. van Overmeire	M. de Vries
Functiegegevens	Voorzitter	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1 januari - 31 december	1 januari - 31 december
Bezoldiging	bedragen x € 1	
Totale bezoldiging	18.000	12.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	27.150	18.100

4.4 Overzicht nevenfuncties Bestuurder

Naam	Functie	Nevenfunctie
Dhr. mr. J.H. Ouwehand	Voorzitter Raad van Bestuur	<ul style="list-style-type: none">• lid audit committee UWV• lid begeleidingscommissie UWV• lid bestuur Nederlands genootschap Sociale Zekerheid• lid audit committee ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Ondertekening voor vaststelling

Utrecht, 14 maart 2019

J.H. Ouwehand

Overige gegevens

1 Bepalingen inzake resultaatbestemming en -verwerking

In artikel 33 en 34 van de kaderwet zelfstandige bestuursorganen en in artikel 19 van de regeling bezoldiging en beheerskosten zelfstandige bestuursorganen VWS zijn de volgende bepalingen inzake de resultaatbestemming en -verwerking in de jaarrekening opgenomen:

- 1 Een zelfstandig bestuursorgaan vormt een egalisatiereserve.
- 2 Het verschil tussen de gerealiseerde baten van een zelfstandig bestuursorgaan en de gerealiseerde lasten van de activiteiten komt ten gunste onderscheidenlijk ten laste van de egalisatiereserve.
- 3 De van de egalisatiereserve genoten rente wordt aan de egalisatiereserve toegevoegd.
- 4 De egalisatiereserve bedraagt ten hoogste 5% van het door het ministerie van VWS vastgestelde budget.
- 5 Het totaal van de egalisatiereserve en de verplichte reserve bedraagt aan het einde van het begrotingsjaar niet minder dan nul.
- 6 Het onverdeeld resultaat wordt, na vaststelling van de jaarrekening, in zijn geheel toegevoegd aan de egalisatiereserve. Indien en voor zover dit leidt tot overschrijding van het in het eerste lid gestelde maximum dan wordt het meerdere teruggevorderd.
- 7 Dotatie en onttrekking aan en vrijval van reserves en voorzieningen worden afzonderlijk vermeld en toegelicht in de jaarrekening.
- 8 Het besluit tot vaststelling van de jaarrekening behoeft goedkeuring van de minister van VWS. De minister van VWS heeft de jaarrekening over 2017 goedgekeurd.

Het resultaat 2018 is in overeenstemming met deze bepalingen in de jaarrekening verwerkt.

2 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de bestuurder van het Centrum Indicatiestelling Zorg

Verklaring over de in het jaardocument opgenomen jaarrekening en financiële rechtmatigheidsverantwoording

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening en financiële rechtmatigheidsverantwoording 2018 van het Centrum Indicatiestelling Zorg (hierna 'het CIZ') te Utrecht (hierna 'de jaarrekening en financiële rechtmatigheidsverantwoording') gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de betreffende jaarrekening en financiële rechtmatigheidsverantwoording een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van het CIZ per 31 december 2018, van het resultaat en van de financiële rechtmatigheid over 2018 in overeenstemming met de brief van het Ministerie van VWS (d.d. 17 februari 2016, kenmerk 923964-147485-BPZ), de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen, de Regeling bezoldiging en beheerkosten zelfstandige bestuursorganen VWS 2011 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).

De jaarrekening en financiële rechtmatigheidsverantwoording bestaat uit respectievelijk:

- 1 de balans per 31 december 2018;
- 2 de staat van baten en lasten over 2018;
- 3 het kasstroomoverzicht over 2018;
- 4 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen; en
- 5 de financiële rechtmatigheidsverantwoording over 2018 zoals opgenomen in paragraaf Inkoop van hoofdstuk 4 van het jaardocument.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol behorend bij de Regeling bezoldiging en beheerskosten bestuursorganen volksgezondheid 2011 en het Controleprotocol WNT 2018 vallen, alsmede het addendum ten behoeve van het CIZ inzake controleprotocol behorend bij de Regeling bezoldiging en beheerskosten bestuursorganen volksgezondheid 2011. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening en financiële rechtmatigheidsverantwoording'.

Wij zijn onafhankelijk van het CIZ zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaardocument opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en financiële rechtmatigheidsverantwoording en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaardocument andere informatie, die bestaat uit de secties:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening en financiële rechtmatigheidsverantwoording verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening en financiële rechtmatigheidsverantwoording of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van de Nederlandse Standaard 720 en het addendum ten behoeve van het CIZ inzake controleprotocol behorend bij de Regeling bezoldiging en beheerkosten bestuursorganen volksgezondheid 2011. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening en financiële rechtmatigheidsverantwoording.

De bestuurder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en financiële rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheden van de bestuurder voor de jaarrekening en financiële rechtmatigheidsverantwoording

De bestuurder is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening en financiële rechtmatigheidsverantwoording in overeenstemming met de brief van het Ministerie van VWS (d.d. 17 februari 2016, kenmerk 923964-147485-BPZ), de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen, de Regeling bezoldiging en beheerkosten zelfstandige bestuursorganen VWS 2011 en de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is de bestuurder verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de bestuurder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en financiële rechtmatigheidsverantwoording mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening en financiële rechtmatigheidsverantwoording moet de bestuurder afwegen of het CIZ in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de bestuurder de jaarrekening en financiële rechtmatigheidsverantwoording opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de bestuurder het voornemen heeft om het CIZ te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De bestuurder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het CIZ haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening en financiële rechtmatigheidsverantwoording.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening en financiële rechtmatigheidsverantwoording

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening en financiële rechtmatigheidsverantwoording nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol behorend bij de Regeling bezoldiging en beheerskosten bestuursorganen volksgezondheid 2011 en het addendum ten behoeve van het CIZ inzake dit protocol, het Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening en financiële rechtmatigheidsverantwoording afwijkingen van materieel belang bevatten als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het CIZ;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de bestuurder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening en financiële rechtmatigheidsverantwoording staan;
- het vaststellen dat de door de bestuurder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of het CIZ haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening en financiële rechtmatigheidsverantwoording. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en financiële rechtmatigheidsverantwoording en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening en financiële rechtmatigheidsverantwoording een getrouw beeld geven van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de bestuurder onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 14 maart 2019

KPMG Accountants N.V.

W.A. Touw RA